

© Copyright 2015 – Jaunās evaņģelizācijas pontifikālā padome

ŽĒLSIRDĪBAS GADS

08.12.2015. – 20.11.2016.

Latvijas Bīskapu konference
2015

Jēzu, es uzticos Tev!

Misericordiae Vultus

Žēlsirdības ārkārtējās jubilejas izsludināšanas bulla

Francisks,
Romas bīskaps,
Dieva kalpu kalps,
visiem, kas lasīs šo vēstuli:
žēlastība, žēlsirdība un
miers

1. Jēzus Kristus ir
Tēva žēlsirdības vaigs.
Šķiet, ka šajā vārdā

rodama kristīgās ticības noslēpuma sintēze. Tas kļuva dzīvs, redzams un savu kulmināciju sasniedza Jēzū no Nācaretes. Tēvs, “bagāts žēlsirdībā” (*Ef 2,4*), kad bija atklājis Mozum savu vārdu kā “Dievs, līdzcietīgs un žēlīgs, lēns dusmās, bagāts mīlestībā un uzticībā” (*Izc 34,6*), nav pārstājis ļaut iepazīt dažādos veidos un dažādos vēstures momentos savu dievišķo dabu. “Laikam piepildoties” (*Gal 4,4*), kad viss bija sagatavots saskaņā ar pestīšanas plānu, Viņš sūtīja savu Dēlu, no Jaunavas Marijas dzimušu, lai mums galīgā veidā atklātu savu mīlestību. Kas redz Viņu, redz Tēvu (sal. *Jņ 14,9*). Jēzus no Nācaretes ar savu vārdu, ar saviem žestiem un ar visu savu personu¹ atklāj Dieva žēlsirdību.

2. Mums vajag vienmēr kontemplēt žēlsirdības noslēpumu. Tas ir prieka, rāmuma un miera avots. Tas ir mūsu pestīšanas nosacījums. Žēlsirdība ir vārds, kas atklāj Vissvētās Trīsvienības noslēpumu. Žēlsirdība ir pēdējā un augstākā darbība, ar kuru Dievs nāk mums pretī. Žēlsirdība ir pamatlikums, kas mājō katras personas sirdī, kura ar godīgu skatienu uzlūko ikvienu brāli, ko satiek savas dzīves ceļā. Žēlsirdība ir ceļš, kas vieno Dievu un cilvēku, jo atver sirdi

¹ Sal. Vatikāna II koncils, Dogmātiskā konstitūcija *Dei Verbum*, 4.

cerībai vienmēr tikt mīlētām, neraugoties uz mūsu grēka robežām.

3. Ir brīži, kuros vēl intensīvākā veidā esam aicināti raudzīties uz žēlsirdību, lai mēs varētu kļūt Tēva darbības efektīva zīme. Tāpēc es izsludināju Ārkārtējo žēlsirdības jubileju kā labvēlīgu laiku Baznīcai, lai liecība, ko sniedz ticīgie, būtu izteiksmīgāka un ietekmīgāka.

Svētais gads tiks atklāts 2015. gada 8. decembrī, Bezvainīgās Ieņemšanas svētkos. Šie liturģiskie svētki parāda, kā Dievs darbojas kopš mūsu vēstures pirmsākumiem. Pēc Ādama un Ievas grēka Dievs negribēja atstāt cilvēci vienu un ļaunā varā. Tāpēc Viņš gribēja un izvēlējās Mariju, svētu un bezvainīgu mīlestībā (sal. *Ef* 1,4), lai viņa kļūtu cilvēku Pestītāja Māte. Uz grēka smagumu Dievs atbild ar piedošanas pilnību. Žēlsirdība vienmēr būs lielāka par jebkuru grēku, un neviens nevar noteikt robežas Dieva mīlestībai, kas ir piedošana. Bezvainīgās Ieņemšanas svētkos man būs prieks atvērt Svētās durvis. Šajā reizē tās būs Žēlsirdības durvis, pa kurām ieejot, ikviens varēs piedzīvot Dieva mīlestību, kas mierina, piedod un dāvā cerību.

Nākamajā, kas ir Adventa trešā svētdiena, tiks atvērtas Svētās durvis Romas katedrālē, sv. Jāņa Laterāna bazilikā. Sekojoši tiks atvērtas Svētās durvis citās pāvesta bazilikās. Nosaku, lai tajā pat svētdienā katrā vietējā baznīcā, katedrālē, kas ir visu ticīgo Māte-Baznīca, vai līdzkatedrālē, vai kādā citā baznīcā ar īpašu nozīmi, tiktu atvērtas uz visu Svēto gadu līdzīgas Žēlsirdības durvis. Pēc ordinārija izvēles tās var tikt atvērtas svētvietās, kuras ir daudzu svētceļnieku mērķis un kuri šajās svētajās vietās bieži sirdī ir žēlsirdības aizskarti un atrod atgriešanās ceļu. Tādā veidā ikviena partikulārā Baznīca tiks tieši iesaistīta šajā Svētajā gadā kā garīgās atjaunotnes un ārkārtas žēlastības laikā. Jubileja tiks svinēta Romā, kā arī vietējās baznīcās kā redzama visas Baznīcas kopības zīme.

4. Es izvēlējos 8. decembri, jo šis datums ir nozīmju bagāts nesenajā Baznīcas vēsturē. Svētās durvis es atvērsu piecdesmitajā gadadienā, kopš noslēdzās Vatikāna II vispārējais koncils. Baznīca jūt nepieciešamību turēt dzīvu šo notikumu. Ar to tai sākās jauns vēstures posms. Koncila tēvi bija spēcīgi uztvēruši kā patiesu Gara dvesmu nepieciešamību sava laika cilvēkiem runāt par Dievu daudz saprotamākā veidā. Nojaucot mūrus, kas ilgu laiku ieslēdza Baznīcu kā privilīģētu cietoksni, bija pienācis laiks pasludināt Evaņģēliju jaunā veidā. Vienmēr aktuālās evaņģelizācijas jauns posms. Jauns pienākums visiem kristiešiem liecināt ar daudz lielāku entuziasmu un pārliecību savu ticību. Baznīca juta atbildību būt pasaulē dzīvai Tēva mīlestības zīmei.

Nāk prātā sv. Jāņa XXIII nozīmes bagātie vārdi, kurus viņš izteica, atklājot Koncilu, lai norādītu sekošanas virzienu: “Tagad Kristus Līgava izvēlas lietot žēlsirdības medicīnu, nevis ņemt rokās stingrības ieročus. (..) Katoliskā Baznīca, ar šo Ekumenisko koncilu paceļot katoliskās patiesības lāpu, grib sevi parādīt kā visus mīlošu māti: labdabīgu, pacietīgu, žēlsirdības un labestības aizkustinātu par tās šķirtajiem bērniem.”² Tanī pat virzienā norādīja arī svētīgais Pāvils VI, kurš, noslēdzot Koncilu, teica: “Mēs gribam īpaši norādīt, ka mūsu Koncila reliģija galvenokārt bija mīlestība. (..) Senais stāsts par samarieti bija Koncila garīguma paradigma. (..) Simpātijas un apbrīnas straume izplūda no Koncila pār moderno cilvēku pasauli. Jā, norādot uz kļūdām, jo mīlestība to pieprasa ne mazāk kā patiesība, bet pret personām tikai pamudinājums, cieņa un mīlestība. Nevis nomācoša diagnoze, bet iedrošinoši līdzekļi; nevis ļaunas nojautas, bet uzticības vēstījumi izceļoja no Koncila pretī mūsdienu pasaulei; tā vērtības bija ne tikai respektētas, bet cienītas, tā centieni atbalstīti, tā vēlmes attīrītas un svētītas. (..) Ir vēl kāda lieta,

2 Vatikāna II koncila atklāšanas uzruna *Gaudet Mater Ecclesia*, 2-3, 1962. gada 11. oktobrī.

ko mums jāatklāj: visa šī doktrinārā bagātība ir vērsta vienā virzienā, proti, kalpot cilvēkam. Mēs sakām: „Cilvēks,” ikvienā stāvoklī, ikvienā vājībā, ikvienā nepieciešamībā.”³

Ar šīm pateicības jūtām par visu, ko Baznīca saņēma, un atbildību uzdevuma priekšā, kas to sagaida, mēs ieiesim pa Svētajām durvīm paļāvības pilni, ka mūs pavada augšāmceltā Kunga spēks, kas turpina atbalstīt mūsu svētceļojumu. Svētais Gars, kas vada ticīgo soļus, līdzdarbojoties Kristus paveiktās pestīšanas darbam, lai pavada un atbalsta Dieva tautu, tai palīdzot kontemplēt žēlsirdības vaigu.⁴

5. Jubilejas gads noslēgsies 2016. gada 20. novembrī, mūsu Kunga Jēzus Kristus, Vispasaules Karaļa, liturģiskajās svinībās, aizverot Svētās durvis. Šajā dienā vispirms jutīsim atzinību un pateicību Vissvētajai Trīsvienībai par šo dāvāto ārkārtējo žēlastības laiku. Uzticēsim Baznīcas dzīvi, visu cilvēci un milzīgo visumu Kungam Kristum, lai Viņš izlej savu žēlsirdību kā rīta rasu, lai vēsture būtu auglīga, visiem uzņemoties saistības, veidojot tuvo nākotni. Ļoti vēlos, lai nākamie gadi būtu žēlsirdības pārpilni, dodoties satikt ikvienu personu, nesot tai Dieva labestību un maigumu. Lai visus, ticīgos un tālos, var sasniegt žēlsirdības balzams kā Dieva valstības zīme, kas jau ir klātesoša mūsu vidū.

6. “Žēlsirdība ir Dieva raksturierzīme. Viņa visvarenība izpaužas tieši žēlsirdībā”⁵. Šie sv. Akvīnas Toma vārdi atklāj, ka dievišķā žēlsirdība nav vājuma pazīme, bet drīzāk Dieva visvarenības izpausme. Tieši tāpēc vienā no senākajām liturģijas kolektām atrodam šādu lūgšanu: “Dievs, Tava

3 Pāvils VI, Uzrunājot Koncila tēvus pēdējā vispārējās sinodes sēdē, 1965. gada 7. decembrī.

4 Sal. Vatikāna II koncils, Dogmātiskā konstitūcija *Lumen Gentium*, 16; Pastorālā konstitūcija *Gaudium et spes*, 15.

5 Sv. Akvīnas Toms, *Summa Theologiae*, II-II, q. 30, a.4.

varenība vislabāk parādās, kad Tu apžēlojies un piedod.”⁶ Dievs cilvēku vēsturē vienmēr būs kā tas, kurš ir klātesošs, tuvs, apredzīgs, svēts un žēlsirdīgs.

“Pacietīgs un žēlsirdīgs” ir binoms, kas bieži atkārtojas Vecajā Derībā, lai aprakstītu Dieva dabu. Viņa žēlsirdīgā būtība ir sastopama konkrēti daudzajos pestīšanas vēstures darbos, kur Viņa labestība gūst virsroku pār sodīšanu un iznīcināšanu. Psalmi īpašā veidā izceļ šo dievišķās darbošanās lielumu: “Viņš piedod visas tavas vainas, dziedē visas tavas kaites, izglābj tavu dzīvību no bedres, tevi apņem ar labestību un žēlsirdību.” (103, 3-4) Vēl skaidrākā veidā cits psalms apliecina konkrētas žēlsirdības zīmes: “Kungs atbrīvo gūstekņus, Kungs atdara acis aklajiem, Kungs paceļ nomāktos, Kungs mīl taisnos, Kungs pasargā svešiniekus, bāreni un atraītni pieceļ kājās, bet ļaundara ceļu ritenī sagriež.” (146,7-9) Un kā pēdējais, lūk, citi psalmista izteikumi: “[Kungs] dziedē tos, kam satriektas sirdis, un apsaitē viņu brūces. (..) Pazemīgos Kungs pieceļ kājās, ļaundarus viņš nogāž pie zemes.” (147,3.6) Kopumā Dieva žēlsirdība nav abstrakta ideja, bet konkrēta realitāte, ar kuru Viņš atklāj savu tēvišķo un mātišķo mīlestību un savas būtības dziļumos ir aizkustināts par savu bērnu. Šajā sakarā patiesi var runāt par dziļi iesakņojušos mīlestību. Tā nāk no sirds kā dziļas, dabiskas jūtas, kas ir pilnas maiguma un līdzjūtības un ko raksturo atlaidas un piedošana.

7. “Mūžīga ir viņa žēlsirdība” - tas ir refrēns, kas atkārtojas pēc katra 136. psalma panta, kur tiek izklāstīta Dieva Atklāsmes vēsture. Žēlsirdības spēkā visi Vecās Derības notikumi ir bagāti ar dziļu pestīšanas vērtību. Žēlsirdība Dieva vēsturi ar Izraēli padara par pestīšanas vēsturi. Liekas, ka nemitīgi atkārotie psalma vārdi “mūžīga ir Viņa žēlsirdība” grib pārraut laika un telpas apli, lai to visu iekļautu mūžīgās

⁶ Parastā liturģiskā laika XXVI svētdiena. Šī kolektas lūgšana parādās jau VIII gadsimtā Gelāzija Sakramentārija eukoloģiskajos tekstos (1198).

mīlestības noslēpumā. It kā gribētu teikt, ka ne tikai vēsturē, bet arī mūžībā cilvēks būs zem žēlsirdīgā Tēva skatiena. Tā nav nejaušība, ka šo psalmu, ko sauc par “Lielo *hallel*”, Izraēla tauta gribēja iekļaut vissvarīgākajos liturģiskajos tekstos.

Pirms ciešanām Jēzus lūdzās šo žēlsirdības psalmu. To apliecina evaņģēlists Matejs, kad saka, ka, “nodziedājis pateicības dziesmu” (26,30), Jēzus ar mācekļiem devās uz Olīvkalnu. Iedibinot Euharistiju kā savu un savas Pashas mūžīgo piemiņu, Viņš simboliski novietoja šo Atklāsmes augstāko darbību žēlsirdības gaismā. Tai pat žēlsirdības horizontā Jēzus izdzīvoja savas ciešanas un nāvi, apzinoties lielo mīlestības noslēpumu, kas tiks piepildīts pie krusta. Zinot, ka pats Jēzus lūdzās šī psalma vārdiem, mums, kristiešiem, tas kļūst vēl svarīgāks un liek iekļaut refrēnu mūsu ikdienas slavēšanas lūgšanā: “Mūžīga ir Viņa žēlsirdība.”

8. Cieši raugoties uz Jēzu un viņa žēlsirdīgo vaigu, mēs varam pieņemt Vissvētās Trīsvienības mīlestību. Sūtība, ko Jēzus saņēma no Tēva, bija atklāt dievišķās mīlestības noslēpumu visā tās pilnībā. “Dievs ir mīlestība,” (1 *Jņ* 4,8.16) pirmo un vienīgo reizi visos Svētajos Rakstos pavēsta evaņģēlists Jānis. Tagad šī mīlestība ir kļuvusi redzama un taustāma visā Jēzus dzīvē. Viņa persona nav nekas cits kā mīlestība - mīlestība, kas sevi dod par velti. Viņa attiecības ar personām, kuras Viņam tuvojas, atklāj kaut ko vienreizēju un neatkārtojamu. Zīmes, ko Viņš veic, īpaši attiecībā uz grēciniekiem, nabagiem, atstumtajiem, slimajiem un cietējiem, ir žēlsirdības zīmes. Viss Viņā runā par žēlsirdību. Viņā nav nekā tāda, kas būtu bez līdzjūtības.

Jēzus, redzēdams, ka daudzi cilvēki, kas Viņam sekoja, ir noguruši un bezpalīdzīgi, apmaldījušies un bez vadītāja, sajuta savas sirds dziļumos lielu līdzjūtību pret viņiem (sal. *Mt* 9,36). Šīs līdzjūtīgās mīlestības spēkā Viņš dziedināja slimos, kurus pie Viņa atveda (sal. *Mt* 14,14), un ar dažām maizēm un zivīm pabaroja lielus pūļus (sal. *Mt* 15,37). Tas, kas virzīja Jēzu visos

apstākļos, bija nekas cits kā žēlsirdība, ar kuru Viņš lasīja jautātāju sirdīs un atbildēja viņu patiesākajām vajadzībām. Kad Viņš satika Naimas atraitni, kura pavadīja savu vienīgo dēlu uz apbedīšanu, Viņš sajuta lielu līdzjūtību raudošās mātes lielo ciešanu priekšā un atdeva viņai dēlu atpakaļ, augšāmceļot to no nāves (sal. *Lk* 7,15). Kad bija atbrīvojis Gerazas apsēsto, uzticēja viņam šādu misiju: “Sludini, ko Kungs tev ir darījis un žēlsirdību, kāda Viņam bija pret tevi.” (*Mk* 5,19) Arī Mateja aicinājums ir ietverts šajā žēlsirdības horizontā. Ejojot garām nodokļu galdam, Jēzus ieraudzīja Mateju. Tas bija žēlsirdības skatiens, kas piedeva šī cilvēka grēkus, un, uzvarot citu mācekļu pretošanos, izvēlējās viņu, grēcinieku un muitnieku, lai tas kļūtu par vienu no Divpadsmit. Svētais Beda Godājamais, komentējot šo Evaņģēlija fragmentu, rakstīja, ka Jēzus uzlūkoja Mateju ar žēlsirdīgu mīlestību un viņu izvēlējās: “Miserando atque eligendo.”⁷ Mani vienmēr ir iespaidojis šis izteiciens tik lielā mērā, ka to padarīju par savu moto.

9. Līdzībās par žēlsirdību Jēzus atklāj Dievu kā Tēvu, kurš nepadodas, līdz kamēr ar līdzjūtību un žēlsirdību nav iznīcinājis grēku un uzveicis noraidīšanu. Mēs pazīstam šīs līdzības, īpaši trīs: par nomaldījušos avi, pazudušo drahtu un līdzību par tēvu un diviem dēliem (sal. *Lk* 15,1-32). Šajās līdzībās Dievs vienmēr tiek stādīts priekšā kā prieka piepildīts, īpaši tad, kad piedod. Tanīs atrodam mūsu ticības un Evaņģēlija kodolu, jo žēlsirdība ir atklāta kā spēks, kas visu uzvar, kas piepilda sirdi ar mīlestību un mierina ar piedošanu.

Citā līdzībā mēs atrodam mācību par to, kādam jābūt mūsu kristīgās dzīves veidam. Pētera jautājuma par to, cik reizes būtu nepieciešams piedot, pamudināts, Jēzus atbild: “Es tev nesaku: līdz septiņām reizēm, bet gan: līdz septiņdesmit reiz septiņām,” (*Mt* 18,22) un izstāsta līdzību par “nelietīgo kalpu”. Ķēniņš viņu izsauca, lai atprasītu lielu summu, viņš uz ceļiem

⁷ Sal. *Om.* 21: *CCL* 122,149-151.

lūdza, un ķēniņš viņam parādu atlaida. Tūlīt viņš satika citu kalpu kā pats, kurš viņam bija parādā dažus centus, tas lūdzās uz ceļiem, lai par viņu apžēlojas, bet viņš atteicās un to ielika cietumā. Kad ķēniņš uzzināja par notikušo, ļoti saniknojās un, pasaucis to kalpu, teica: “Vai tev tāpat nevajadzēja apžēloties par savu biedru, kā es par tevi apžēlojos?” (*Mt 18,33*) Un Jēzus noslēdz: “Tā arī mans debesu Tēvs jums darīs, ja jūs ikviens savam brālim no sirds nepiedosiet.” (*Mt 18,35*)

Līdzība satur dziļu pamācību ikvienam no mums. Jēzus apgalvo, ka žēlsirdība nav tikai Tēva darbošanās, bet kļūst kritērijs, lai saprastu, kuri ir Viņa patiesie bērni. Mēs esam aicināti izdzīvot žēlsirdību, jo pret mums kā pirmajiem tika pielietota žēlsirdība. Apvainojumu piedošana kļūst žēlsirdīgās mīlestības redzamā izpausme, un mums, kristiešiem, tas ir imperatīvs, kuru nevaram neievērot. Bieži vien piedot mums šķiet grūti. Tomēr piedošana ir instruments, kas ielikts mūsu trauslajās rokās, lai iegūtu sirds mieru. Atbrīvošanās no nīkuma, dusmām, vardarbības un atriebības ir laimīgas dzīves nepieciešamais priekšnosacījums. Atbildēsim apustuļa pamudinājumam: “Lai saule nenoriet, jums dusmojoties.” (*Ef 4,26*) Īpaši ieklausīsimies Jēzus vārdos, kurš žēlsirdību izvirzīja par dzīves ideālu un mūsu ticības autentiskuma kritēriju: “Svētīgi žēlsirdīgie, jo viņi atradīs žēlsirdību.” (*Mt 5,7*) Tā ir svētība, no kuras ar sevišķu apņemšanos varam iedvesmoties šajā Svētajā gadā.

Kā to varam pamanīt, žēlsirdība Svētajos Rakstos ir atslēgas vārds, lai parādītu, kā Dievs darbojas uz mums. Viņš neaprobežojas tikai ar savas mīlestības pasludināšanu, bet padara to redzamu un taustāmu. Mīlestība nevar būt tikai abstrakts vārds. Tā pēc savas dabas ir konkrēta dzīve: nodomi, attieksme, uzvedība, kas izpaužas ikdienas rīcībā. Dieva žēlsirdība ir Viņa atbildība par mums. Viņš jūtas atbildīgs, vēlas mūsu labumu un grib redzēt mūs laimīgus, prieka un miera piepildītus. Tanī pat virzienā jābūt orientētai kristiešu žēlsirdīgajai mīlestībai. Kā mīl Tēvs, tā mīl bērni. Kā Viņš ir

žēlsirdīgs, tā arī mēs esam aicināti būt žēlsirdīgi viens pret otru.

10. Žēlsirdība ir pīlārs, kas uztur visu Baznīcas dzīvi. Visām tās pastorālajām darbībām vajadzētu būt maiguma caurstrāvotām. Tai jāvēršas pie ticīgajiem ar maigumu. Sludinot un liecinot pasaulei, nekur nedrīkst pietrūkt žēlsirdības. Baznīcas ticamības ceļš ir žēlsirdīgās un līdzjūtīgās mīlestības ceļš. Baznīca “dzīvo ar neizsmeļamu vēlmi piedāvāt žēlsirdību”.⁸ Varbūt jau ilgu laiku esam aizmirsuši rādīt un izdzīvot žēlsirdības ceļu. Kārdinājums, no vienas puses, pieprasīt vienmēr un tikai taisnīgumu ir licis aizmirst, ka tas ir pirmais solis, nepieciešams un obligāts, bet Baznīcai vajag doties tālāk, lai sasniegtu daudz augstāku un daudz nozīmīgāku mērķi. No otras puses, ir skumji redzēt, kā piedošanas pieredze mūsu kultūrā kļūst arvien retāka. Pats vārds dažos momentos šķiet izzudis. Bez piedošanas liecināšanas dzīve kļūst neauglīga un sterila – it kā dzīvotu pamestā tuksnesī. Baznīcai ir no jauna pienācis laiks uzņemties piedošanas priecīgās vēsts sludināšanu. Tas ir laiks atgriezties pie būtiskā, lai uzņemtos mūsu brāļu grūtības un trūkumus. Piedošana ir spēks, kas augšāmceļ jaunai dzīvei un sniedz drosmi raudzīties nākotnē ar cerību.

11. Mēs nedrīkstam aizmirst svarīgo mācību, ko sv. Jānis Pāvils II mums atstāja savā otrajā enciklikā *Dives in misericordia*, kas tai laikā bija negaidīta un daudzus pārsteidza ar savu saturu. Īpaši vēlos atcerēties divus fragmentus. Pirmkārt, Svētais tēvs norāda uz žēlsirdības tēmas aizmiršanu mūsdienu kultūrā: “Mūslaiku mentalitāte varbūt vairāk nekā agrākos laikos, šķiet, pretojas Dieva žēlsirdībai un arī mēģina izstumt no dzīves un izdzēst no cilvēka sirds pašu žēlsirdības ideju. Žēlsirdības vārds un jēdziens, šķiet, ir neērts cilvēkam,

8 Apustuliskais pamudinājums *Evangelii gaudium*, 24.

kurš, pateicoties neaptveramajai zinātnes un tehnikas attīstībai, ko vēsture iepriekš nav pazinusi, ir kļuvis par kungu, pakļaujot zemi un valdot pār to (sal. *Rad* 1,28). Tāda valdīšana pār zemi, reizēm vienpusēji un virspusēji saprasta, liekas, neatstāj vietu žēlsirdībai... Un tieši tāpēc šajā Baznīcas un pasaules situācijā daudzi cilvēki un daudzas kopienas, dzīvas ticības izjūtas vadītas, spontāni vēršas pie Dieva žēlsirdības.”⁹

Tādējādi sv. Jānis Pāvils II pamatoja nepieciešamību steidzami sludināt žēlsirdību mūsdienu pasaulei un par to liecināt: “Tā izriet no mīlestības uz cilvēku, uz visu, kas ir cilvēcis un kas saskaņā ar lielas mūsu laikmeta daļas nojautu ir lielu briesmu apdraudēts. Kristus noslēpums (..) man liek pasludināt žēlsirdību kā žēlsirdīgā Dieva mīlestību, atklātu pašā Kristus noslēpumā. Tas man liek arī aicināt uz šo žēlsirdību un izlūgt to šajā grūtajā, kritiskajā Baznīcas un pasaules vēstures fāzē.”¹⁰ Šī viņa mācība vairāk kā jebkad ir aktuāla un ir pelnījusi īpašu uzmanību šajā Svētajā gadā. No jauna ieklausīsimies viņa vārdos: “Baznīca dzīvo autentisku dzīvi, kad apliecina un pasludina žēlsirdību, kas ir Radītāja un Pestītāja visbrīnīgākā īpašība, un kad tā ved cilvēkus pie Pestītāja žēlsirdības, ko tā glabā un izplata, avotiem.”¹¹

12. Baznīcas misija ir sludināt Dieva žēlsirdību, kas ir Evaņģēlija pukstošā sirds, lai tādējādi aizsniegtu katras personas sirdi un prātu. Kristus Līgava rīkojas tāpat kā Dieva Dēls, kurš dodas pretī visiem, nevienu neizslēdzot. Mūsu laikā, kad Baznīca ir iesaistīta jaunajā evaņģelizācijā, žēlsirdības tematu jāpiedāvā ar jaunu entuziasmu un ar atjaunotu pastorālu darbību. Izdzīvot žēlsirdību pirmajai un par to liecināt – tam ir izšķiroša nozīme Baznīcā un tajā, vai būs ticams sludināšanas darbs, ko tā veic. Baznīcai ar savu valodu

9 N. 2.

10 Jānis Pāvils II, Enciklika *Dives in misericordia*, 15.

11 Turpat, 13.

un žestiem jāatklāj žēlsirdība, lai uzrunātu cilvēku sirdis un pamudinātu tās no jauna atrast atpakaļceļu pie Tēva.

Pirmā Baznīcas patiesība ir Kristus mīlestība. Šī mīlestība sniedzas līdz piedošanai un sevis dāvāšanai, un Baznīca ir tās kalpone un vidutāja pie cilvēkiem. Tāpēc, kur ir klātesoša Baznīca, tur jābūt redzamai Tēva žēlsirdībai. Mūsu draudzēs, kopienās, asociācijās un kustībās, citiem vārdiem sakot, visur, kur ir kristieši, ikvienam jāspēj atrast žēlsirdības oāzi.

13. Mēs gribam šo Jubilejas gadu dzīvot Kunga vārda gaismā: Žēlsirdīgi kā Tēvs. Evaņģēlists sniedz Jēzus mācību, kurš saka: “Esiēt žēlsirdīgi, kā jūsu Tēvs ir žēlsirdīgs.” (*Lk 6,36*) Tā ir dzīves programma – cik prasīga, tik arī prieka un miera bagāta. Jēzus pavēle ir adresēta visiem tiem, kuri klausās Viņa balsi (*sal. Lk 6,27*). Lai būtu žēlsirdīgi, vispirms mums vajag klausīties Dieva Vārdu. Tas nozīmē atgūt klusuma vērtību, lai meditētu Vārdu, kurš mums tiek adresēts. Šajā veidā ir iespējams kontemplēt Dieva žēlsirdību un padarīt to par savas dzīves stilu.

14. Svētceļojums ir īpaša zīme Svētajā gadā, jo tā ir ceļa ikona, ko veic katrs savā dzīvē. Dzīve ir svētceļojums, un cilvēks ir *viator* (ceļinieks), svētceļnieks, kurš veic savu ceļu, līdz sasniedz ilgoto mērķi. Arī, lai sasniegtu Svētās durvis Romā un citās vietās, ikvienam būs jāveic svētceļojums saskaņā ar saviem spēkiem. Tā būs zīme tam, ka arī žēlsirdība ir mērķis, ko sasniegt un kas pieprasa apņemšanos un upuri. Lai svētceļojums ir atgriešanās stimuls: izejot pa Svētajām durvīm, mēs ļausim sevi apskaut Dieva žēlsirdībai un apņemsimies būt žēlsirdīgi pret citiem, kā Tēvs ir žēlsirdīgs pret mums.

Kungs Jēzus mums parāda, kādi ir svētceļojuma posmi, pateicoties kuriem, varam sasniegt šo mērķi: “Netiesājiet un jūs

netiksiet tiesāti; nepazudiniet un jūs netiksiet pazudināti! Piedodiet un arī jums tiks piedots! Dodiet un jums tiks dots: labs, piespaidīts, sakratīts un pāri plūstošs mērs tiks sabērts jūsu klēpī. Jo ar tādu pašu mēru, ar kādu jūs mērīsiet, arī jums tiks atmērīts.” (Lk 6,37-38) Vispirms ir teikts, lai mēs netiesājam un nenosodām. Ja mēs negribam, lai Dievs mūs tiesātu, tad nedrīkstam tiesāt savu brāli. Cilvēki ar saviem spriedumiem apstājas pie virspusējā, kamēr Tēvs uzlūko iekšieni. Cik daudz ļaunuma nodara vārdi, kas tiek izteikti skaudības un greizsirdības dēļ! Aizmuguriski runāt sliktu par savu brāli nozīmē nostādīt viņu sliktā gaismā, kompromitēt viņa reputāciju un ieraut aprunāšanas virpulī. Raugoties pozitīvi, netiesāt un nenosodīt nozīmē prast ieraudzīt visu labo, kas ir katrā cilvēkā, un neļaut viņam ciest no mūsu daļējā sprieduma un pieņēmuma, ka zinām visu. Taču tas nav pietiekoši, lai izteiktu žēlsirdību. Jēzus prasa arī piedot un dāvat. Būt piedošanas instrumentiem, jo mēs kā pirmie to esam saņēmuši no Dieva. Būt dāsniem attiecībā ar visiem, zinot, ka arī Dievs izlej savu labvēlību pār mums ar lielu augstsirdību.

Tātad “Žēlsirdīgi kā Tēvs” ir Svētā gada moto. Žēlsirdība mums ir pierādījums tam, kā Dievs mīl. Viņš dāvā sevi visu uz visiem laikiem par brīvu un neko neprasot pretī. Viņš nāk mums palīgā, kad Viņu piesaucam. Tas ir skaisti, ka Baznīcas ikdienas lūgšana iesākas ar šiem vārdiem: “Dievs, mēs Tavu palīdzību lūdzam, Kungs, nekavējies mums palīdzēt.” (Ps 70,2) Palīdzība, ko piesaucam, jau ir pirmais Dieva žēlsirdības solis mums pretī. Viņš nāk mūs glābt no mūsu trauklā stāvokļa, kādā atrodamies. Viņš palīdz mums piedzīvot savu klātbūtni un tuvumu. Dienu no dienas, Viņa līdzjūtības aizskarti, arī mēs varam kļūt līdzjūtīgi attiecībā ar visiem.

15. Šajā Svētajā gadā mums būs iespēja atvērt savu sirdi tiem, kuri dzīvo visdažādākajās eksistences perifērijās, ko bieži vien dramatiski rada modernā pasaule. Cik daudz nedrošības situāciju un ciešanu ir mūsdienu pasaulē! Cik daudz brūču ir

iespiedies to miesās, kuri vairs nevar izteikt savu viedokli, jo viņu sauciens ir izgaisis un apklusis bagāto tautu vienaldzības dēļ. Šajā Jubilejā Baznīca vēl vairāk būs aicināta aprūpēt šīs brūces, veldzēt tās ar mierinājuma eļļu, apsaitēt ar žēlsirdību, aprūpēt ar solidaritāti un nepieciešamo uzmanību. Nekritīsim vienaldzībā, kas pazemo; pieradumā, kas anestezē dvēseli un traucē atklāt jauno; cinismā, kas iznīcina. Atvērsim savas acis, lai uzlūkotu pasaules ciešanas, daudzo brāļu un māsu brūces, kuriem ir atņemta cieņa, un jutīsimies pamudināti ieklausīties viņu saucienā pēc palīdzības. Lai mūsu rokas satver viņu rokas, un pievilksim viņus sev klāt, lai tie sajūt mūsu tuvuma, draudzības un brālības siltumu. Lai viņu sauciens kļūst mūsējais, un kopā mēs varēsim salauzt vienaldzības mūri, kas bieži valda pār visu, lai tādējādi noslēptu liekulību un egoismu.

Es karsti vēlos, lai kristīgā tauta Jubilejas laikā pārdomātu par žēlsirdības darbiem miesai un dvēselei. Tas būs veids, kā atmodināt mūsu sirdsapziņu, kas bieži vien snauž nabadzības drāmas priekšā, un aizvien vairāk iedziļināties Evaņģēlija vēsts būtībā, kur nabagi ir dievišķās žēlsirdības privilīgētie adresāti. Jēzus ar saviem sprediķiem mums norāda uz šiem žēlsirdības darbiem, lai mēs saprastu, vai dzīvojam vai nedzīvojam kā viņa mācekļi. No jauna pievērsīsim uzmanību žēlsirdības darbiem miesai: pabarot izsalkušos, padzirdīt izslāpušos, apgērbt kailos, uzņemt svešiniekus, palīdzēt slimajiem, apmeklēt cietumniekus, apbedīt mirušos. Un neaizmirsīsim garīgos žēlsirdības darbus: dot padomu šaubās esošajiem, mācīt nezinošos, brīdināt grēciniekus, mierināt nomāktos, piedot aizvainojumus; pacietīgi paciest tos, kuri ir garlaicīgi; lūgt Dievu par dzīvajiem un mirušajiem.

Mēs nevaram izvairīties no Kunga vārdiem, jo saskaņā ar tiem mēs tiksim tiesāti: vai būsime devuši ēst tam, kurš ir izsalcis, un dzert tam, kurš ir izslāpis? Vai būsime uzņēmuši svešinieku un apgērbuši kailo? Vai atradīsim laiku būt kopā ar slimo un cietumnieku? (sal. *Mt* 25,31-45) Bez tam mums tiks prasīts, vai palīdzējām atbrīvoties no šaubām, kas liek krist

bailēs un bieži vien ir vientulības avots; vai bijām spējīgi uzveikt nezināšanu, kurā dzīvo miljoniem cilvēku, sevišķi bērni, kuriem ir liegta nepieciešamā palīdzība, lai tos paglābtu no nabadzības; vai mēs bijām līdzās tam, kurš ir vientuļš un nomākts; vai mēs piedevām tam, kurš mūs apvaino, un vai noraidījām ikvienu niknuma un naida formu, kas ved uz vardarbību; vai bijām pacietīgi pēc Dieva parauga, kurš ir tik pacietīgs ar mums; visbeidzot, vai mēs uzticējām Kungam lūgšanā mūsu brāļus un māsas? Ikvienā šajā “vismazākajā” ir klātesošs pats Kristus. Viņa miesa no jauna ir redzama kā izmocīta, ievainota, šaustīta, izsalkusi, bēgļa miesa (...), lai mēs to atpazītu, aizskartu un rūpīgi atbalstītu. Neaizmirsīsim sv. Jāņa no Krusta vārdus: “Dzīves novakarē tiksīm tiesāti pēc mīlestības.”¹²

16. Lūkasa evaņģēlijā atrodam citu svarīgu aspektu, lai šo Jubileju izdzīvotu ar ticību. Evaņģēlists stāsta, ka Jēzus sabbatā atgriezās Nācuretē un, kā bija ierasts, iegāja sinagogā. Viņu aicināja lasīt un skaidrot Rakstus. Tas bija fragments no pravieša Isaja grāmatas, kur ir rakstīts: “Kunga Gars ir pār mani, jo Viņš ir svaidījis mani pasludināt prieka vēsti nabagiem. Viņš ir sūtījis mani dziedināt sirdī satriektos un pasludināt atbrīvošanu gūstekņiem, un salauztos darīt brīvus, un pasludināt Kunga žēlsirdības gadu.” (Is 61,1-2) “Žēlsirdības gadu”: tieši to, ko Kungs ir pasludinājis, mēs ilgojamies izdzīvot. Šis Svētais gads nes sev līdzī Jēzus sūtības bagātību, kas atskan pravieša vārdos: ar vārdiem un darbiem mierināt nabagus; pasludināt brīvību tiem, kuri atrodas modernās sabiedrības jauno verdzību cietumā; atgriezt redzi tiem, kuri nespēj vairs redzēt, jo ir paši pār sevi noliekušies; atgriezt cieņu tiem, kam tā ir atņemta. Lai Jēzus sludināšana no jauna atklājas ticības atbildēs, ko kristieši ir aicināti sniegt ar savu liecību. Lai mūs pavada apustuļa vārdi: “Kas dara žēlsirdības

¹² *Parole di luce e di amore*, 57.

darbu, lai dara to ar prieku.” (Rom 12,8)

17. Lai šī Jubilejas gada Lielais gavēnis tiek intensīvāk izdzīvots kā īpašs laiks Dieva žēlsirdības svinēšanai un piedzīvošanai. Cik daudz Svēto Rakstu lappušu varam medīt Lielā gavēņa nedēļās, lai tādējādi atklātu Tēva žēlsirdības vaigu! Ar pravieša Mihas vārdiem arī mēs varam atkārtot: “Tu, Kungs, esi Dievs, kas noņem vainas un piedod grēkus, kas neturi dusmas uz mūžiem, jo Tev patīk izmantot žēlsirdību. Tu, Kungs, atgriezīsies pie mums un apžēlosies par savu tautu. Tu samīdīsi mūsu noziegumus un iemetīsi jūras dzelmē visus mūsu grēkus.” (sal. 7,18-19)

Šis pravieša Isajas lappuses varēsīm konkrētāk pārdomāt šajā lūgšanas, gavēņa un tuvākmīlestības laikā: “Vai tad drīzāk šis nav tas gavēnis, ko vēlos: saraut ļaunuma važas, izraisīt nebrīves valgus, atlaist apspiestos brīvībā, salauzt ikkatru jūgu? Vai tad ne savu maizi dalīt ar izsalkušo, ievest mājās trūcīgos un klistošos? Ja redzi kādu kailu, apģērb viņu un nenonievā savu tuvāko. Tad kā rīta blāzma uzausīs tava gaisma, un tava veselība atplauks jo drīz. Tava taisnība ies tev pa priekšu, un tevi pavadīs Kunga godība. Tad tu sauksi, un Kungs uzklausīs, tu kliegsi, un Viņš atbildēs: “Lūk, es esmu!” Ja tu no sava vidus aizvāksi jūgu un pārstāsi kratīt ar pirkstu un runāt nekrietnības, ja tu savu dvēseli atvērsi izsalkušajam un apmierināsi apbēdinātu dvēseli, tad tava gaisma uzausīs tumsībā, un tava tumsa kļūs kā dienas vidus. Kungs tevi vienmēr vadīs un tavu dvēseli sātīnās tuksnesī, un spēcīnās tavus kaulus, un tu būsi kā rasas pilns dārzs un kā ūdeņu avots, kuram nepietrūkst valgmes.” (58,6-11)

Piektdien un sestdien pirms Lielā gavēņa 4. svētdienas diecēzēs jāizplata iniciatīva “24 stundas Kungam”. Daudzi cilvēki ir no jauna atraduši ceļu uz Izlīgšanas sakramentu, un starp tiem ir daudzi jaunieši, kuri tādējādi atgriežas pie Kunga, pievēršas dziļai lūgšanu dzīvei un atkal atklāj savas dzīves jēgu. Centrālajā vietā no jauna pārlicinoši nostādīsim

Izlīgšanas sakramentu, jo tas mums ļauj patiesi piedzīvot žēlsirdības lielumu. Tas katram penitentam būs patiesa iekšējā miera avots.

Nekad nepārstāšu uzsvērt to, lai biktstēvi būtu Tēva žēlsirdības patiesa zīme. Lai biktstēvi neimprovizē. Par tādu kļūstam tad, kad vispirms mēs paši kā penitenti meklējam piedošanu. Nekad neaizmirsīsim, ka būt biktstēvam nozīmē ņemt dalību Jēzus sūtībā un būt konkrētai dievišķās mīlestības, kas piedod un glābj, turpinājuma zīmei. Ikviens no mums ir saņēmis Svētā Gara dāvanu grēku piedošanai, un par to esam atbildīgi. Neviens no mums nav sakramenta kungs, bet gan uzticīgs Dieva piedošanas kalps. Katram biktstēvam jāpieņem ticīgie kā tēvam līdzībā par pazudušo dēlu: tēvs, kurš skrien pretī dēlam, neraugoties uz to, ka viņš visu ir izšķērdējis. Biktstēvi ir aicināti pievilkt pie sevis šo dēlu, kurš nožēlo un atgriežas mājās, un paust prieku, ka to ir atguvis. Viņi lai nepagurst doties pretī arī otram dēlam, kurš palika laukā un nespēja priecāties, lai izskaidrotu, ka viņa spriedumi ir netaisni un tiem nav nozīmes Tēva žēlsirdības priekšā, kurai nav robežu. Viņi neuzdos nevajadzīgus jautājumus, bet kā minētās līdzības tēvs pārtrauks pazudušā dēla sagatavoto uzrunu, lai aptvertu katra penitenta sirds saucienu pēc palīdzības un lūgumu pēc piedošanas. Vārdu sakot, biktstēvi ir vienmēr, visur un visās situācijās aicināti parādīt, ka pirmā vieta pienākas žēlsirdībai.

18. Šī Svētā gada Gavēnī man ir nodoms izsūtīt žēlsirdības misionārus. Viņi būs zīme tam, ka Baznīca mātišķi rūpējas par Dieva tautu, lai tā ieietu šī noslēpuma bagātību dziļumos, kas ir būtisks mūsu ticībai. Tie būs priesteri, kuriem došu varu piedot arī tos grēkus, kas ir rezervēti Svētajam Krēslam, lai būtu acīmredzams viņu mandāta plašums. Jo sevišķi viņi būs skaidra liecība tam, kā Tēvs uzņem tos, kuri meklē Viņa piedošanu. Tie būs žēlsirdības misionāri, jo visiem ļaudīm kļūs par cilvēciski piepildītas tikšanās instrumentiem un

atbrīvošanas avotu, ar lielu atbildību palīdzot pārvarēt šķēršļus un atsākt dzīvot kristībā saņemto jauno dzīvi. Savā misijā tie vadīsies saskaņā ar apustuļa vārdiem: “Dievs visus ir saslēdzis nepaklausībā, lai būtu žēlsirdīgs pret visiem.” (*Rom 11,32*) Visi bez izņēmuma ir aicināti pieņemt šo aicinājumu uz žēlsirdību. Misionāri izdzīvo šo aicinājumu, raugoties uz Jēzu, “žēlsirdīgo un ticības cienīgo Augsto Priesteri” (*Ebr 2,17*).

Lūdzu brāļus bīskapus aicināt un uzņemt šos misionārus, lai viņi vispirms būtu pārliecinoši žēlsirdības sludinātāji. Lai diecēzēs tiek organizētas “tautas misijas”, un lai tādējādi šie misionāri būtu piedošanas prieka vēstneši. Lai viņi svin tautas labā Izlīgšanas sakramentu, un tādā veidā, pateicoties Jubilejas gada žēlastības laikam, daudzie bērni, kuri ir attālinājušies, varētu no jauna atrast ceļu uz Tēva mājām. Lai sevišķi šajā Lielā gavēņa laikā gani aicina ticīgos doties pie “žēlastības troņa, lai saņemtu žēlsirdību un atrastu žēlastību” (*Ebr 4,16*).

19. Lai piedošanas vārds sasniegtu visus un aicinājums piedzīvot žēlsirdību nevienu neatstātu vienaldzīgu! Es adresēju savu aicinājumu uz atgriešanos ar vēl lielāku uzstājību tiem, kuri sava dzīves veida dēļ ir attālinājušies no Dieva žēlastības. Īpaši domāju par vīriešiem un sievietēm, kas pieder kriminālajām grupām, lai kādas tās būtu. Jūsu pašu labā lūdzu jūs izmainīt dzīvi! Es jūs lūdzu Dieva Dēla vārdā, kurš, cīnoties ar grēku, nekad nav atstūmis grēcinieku. Neiekrītiēt briesmīgajā slazdā, domājot, ka dzīve ir atkarīga no naudas un ka tās priekšā viss zaudē vērtību un cieņu. Tā ir tikai ilūzija. Mūžībā naudu mēs sev līdzī nepaņemsim. Nauda nesniedz patieso laimi. Naudas iegūšanai pielietotā vardarbība, kuras rezultātā līst asinis, nepadara ne varenus, ne nemirstīgus. Agri vai vēl nāks Dieva tiesa, no kuras neviens nespēs izbēgt.

Tas pats aicinājums lai aizsniedz korupcijas aizstāvjus vai līdzdalībniekus. Šī sērga, kas izplatījies sabiedrībā, ir smags grēks, kas sauc uz debesīm, jo jau pašos pamatos grauj

sociālo un personīgo dzīvi. Korupcija traucē raudzīties nākotnē ar cerību, jo ar savu bezkaunību un alkatību iznīcina vājāko plānus un samāļ nabadzīgākos. Tas ir ļaunums, kas sakņojas ikdienas žestos, lai vēlāk pārvērstos publiskos skandālos. Korupcija ir pieķeršanās grēkam, kas nozīmē aizvietot Dievu ar naudu kā varas formas ilūziju. Tas ir tumsas darbs, kas balstās uz aizdomām un intrigām. “Corruptio optimi pessima,” pamatoti teica sv. Gregors Lielais, lai norādītu, ka neviens nedrīkst justies imūns pret šo kārdinājumu. Lai to izskaustu no personīgās un sociālās dzīves, ir nepieciešama gudrība, spēja būt nomodā, lojalitāte, caurspīdīgums, kā arī drosme apsūdzēt un atklāt. Ja ar to necinās atklāti, ātri vai vēlū tā padara mūs par līdzdalībniekiem un iznīcina eksistenci.

Tas ir labvēlīgs laiks, lai izmainītu dzīvi! Tas ir laiks, lai ļautu aizskart sirdi. Tas ir laiks, lai izdarītā ļaunuma, tai skaitā, smago noziegumu, priekšā ieklausītos to nevainīgo cilvēku raudāšanā, kuriem ir atņemti viņu labumi, viņu personas cieņa, mīlestība un pat dzīve. Palikšana uz ļaunuma ceļa ir nekas cits kā ilūziju un skumju avots. Patiesā dzīve ir kaut kas pilnīgi cits. Dievs nenogurst izstiept roku. Viņš vienmēr ir gatavs uz klausīt. Tāds esmu arī es, un tādi ir arī mani brāļi bīskapi un priesteri. Pietiekoši ir pieņemt aicinājumu uz atgriešanos un pakļauties taisnībai, kamēr Baznīca dāvā žēlsirdību.

20. Šajā kontekstā ir lietderīgi pieskarties attiecībām starp taisnīgumu un žēlsirdību. Tie nav divi pretēji aspekti, bet vienas realitātes divas dimensijas, kas attīstās progresīvi, līdz sasniedz savu virsotni mīlestības pilnībā. Taisnīgums ir fundamentāls civilās sabiedrības jēdziens, kad mēs atsaucamies uz juridisko kārtību, kurā tiek pielietots likums. Ar taisnīgumu saprotam arī to, ka katram jāsaņem tas, kas viņam pienākas. Bībelē daudzviet atrodam atsauci uz dievišķo taisnīgumu un Dievu kā tiesnesi. Parasti tas tiek saprasts kā visa likuma ievērošana un ikviena laba izraēlieša attiecības ar Dieva

dotajiem baušļiem. Tomēr šis skatījums ir bieži vien iestidzis legālismā, sagrozot sākotnējo jēdzienu un aizēnojot taisnīgumam piemītošo dziļāko nozīmi. Lai pārvarētu šo legālisma skatījumu, vajag atcerēties, ka Svētajos Rakstos taisnīgums pamatā ir saprasts kā uzticīga paļaušanās Dieva gribai.

No savas puses Jēzus runā vairāk par ticības nekā likuma ievērošanas svarīgumu. Tieši šādi mums vajag saprast Viņa vārdus, kad, sēžot pie Mateja galda kopā ar citiem muitniekiem un grēciniekiem, saka farizejiem, kas viņam pārmet: “Ejiet un mācieties saprast, ko nozīmē: es gribu žēlsirdību nevis upuri, jo neesmu nācis aicināt taisnos, bet grēciniekus.” (*Mt* 9,13) Saskaroties ar taisnīguma kā tīras likuma ievērošanas izpratni, šķirojot cilvēkus taisnīgajos un grēciniekos, Jēzus norāda uz lielo žēlsirdības dāvanu, kas meklē grēciniekus, lai dāvātu viņiem piedošanu un pestīšanu. Līdz ar to saprotam, kāpēc farizeji un likuma zinātāji atmeta Jēzu šī Viņa uzskata dēļ, kas bija brīvības un atjaunotnes avots. Viņi, gribēdami būt uzticīgi likumam, krāva uz cilvēku pleciem smagu nastu, graužot Tēva žēlsirdību. Likuma ievērošana nevar būt šķērslis ar cilvēka cieņu saistītajām prasībām.

Jēzus atsauce uz pravieša Osejas vārdiem - “es gribu mīlestību, nevis upuri (6,6)” – ir ļoti nozīmīga. Jēzus apstiprina, ka no šī laika un turpmāk Viņa mācekļiem jāvadās savā dzīvē saskaņā ar žēlsirdību, kā Viņš pats to apliecināja, daloties maltītē ar grēciniekiem. Žēlsirdība kārtējo reizi tiek atklāta kā Jēzus misijas fundamentāla dimensija. Tā ir patiens izaicinājums Viņa sarunu biedriem, kuri apstājas pie formālas likuma ievērošanas. Turklāt Jēzus raugās tālāk par likumu. Viņa kopība ar tiem, kurus likums uzskatīja par grēciniekiem, ļauj saprast, cik tālu sniedzas Viņa žēlsirdība.

Arī apustulis Pāvils nogāja līdzīgu ceļu. Pirms viņš satika Kristu uz Damaskas ceļa, viņš veltīja savu dzīvi tam, lai nevainojami ievērotu likuma taisnību (sal. *Fil* 3,6). Atgriešanās pie Kristus viņam lika mainīt savu skatījumu tik tālu, ka

vēstulē galatiešiem apgalvo: “Arī mēs esam sākuši ticēt uz Jēzu Kristu, lai kļūtu attaisnoti Kristus ticībā, nevis pēc likuma darbiem.” (2,16) Viņa izpratne par taisnīgumu mainās radikāli. Pāvils tagad pirmajā vietā noliek ticību, nevis vairs likumu. Nevis likuma ievērošana glābj, bet ticība uz Jēzu Kristu, kas ar savu nāvi un augšāmcelšanos nes pestīšanu ar žēlsirdību, kas attaisno. Dieva taisnīgums tagad kļūst par atbrīvotāju tiem, kurus nospiež grēka verdzība un visas tā konsekvences. Dieva taisnīgums ir viņa piedošana (sal. *Ps* 51,11-16).

21. Žēlsirdība nav pretrunā ar taisnīgumu, bet pauž Dieva nostāju pret grēcinieku, piedāvājot tam jaunu iespēju laboties, atgriezties un ticēt. Pravieša Osejas pieredze mums atklāj žēlsirdības pārākumu pār taisnīgumu. Šī pravieša laiks bija viens no dramatiskākajiem ebreju tautas vēsturē. Valsts bija tuvu iznīcināšanai, tauta nebija uzticīga derībai, attālinājusies no Dieva un pazaudējusi tēvu ticību. Pēc cilvēciskās loģikas būtu taisnīgi, ja Dievs domātu atteikties no neuzticīgas tautas, kura pārkāpa derību un nopelnīja sodu, proti, izsūtījumu. Pravieša vārdi to apstiprina: “Uz Ēģiptes zemi tam atpakaļ jādodas nebūs. Bet Ašūrs gan būs viņu ķēniņš, jo viņi liedzās atgriezties.” (*Os* 11,5) Tomēr pēc šīs reakcijas, kad tiek piesaukts taisnīgums, pravietis radikāli maina savu valodu un atklāj patieso Dieva vaigu: “Mana sirds jau citāda, un es iesilu līdzjūtībā. Es neļaušos dusmu kvēlei, es neiznīdēšu Efraimu vēlreiz, jo es esmu Dievs un ne cilvēks; esmu tavā vidū svētais un nenāksu pazudināt.” (11,8-9) Sv. Augustīns, it kā kontemplējot pravieša vārdus, saka: “Dievam ir vieglāk savaldīt dusmas nekā žēlsirdību.”¹³ Tieši tā, Dieva dusmas ilgst tikai brīdi, kamēr Viņa žēlsirdība pastāv mūžīgi.

Ja Dievs apstātos tikai pie taisnīguma, tad Viņš pārstātu būt Dievs. Viņš būtu kā cilvēki, kas piesauc likuma ievērošanu. Ar taisnīgumu vien nepietiek, un pieredze māca, ka, apelējot

13 Sv. Augustīns, *Enarratio in Psalmum*, 76, 11.

tikai un vienīgi pie tā, pastāv risks to iznīcināt. Tāpēc Dievs pārsniedz taisnīgumu ar žēlsirdību un piedošanu. Tas nenozīmē mazvērtēt taisnīgumu vai padarīt to lieku, bet tieši pretēji – tam, kurš kļūdās, ir jāsaņem sods. Taču tās nav beigas, bet atgriešanās sākums, jo viņš piedzīvo piedošanas maigumu. Dievs neatmet taisnīgumu. Viņš to iekļauj un pārspēj augstākā notikumā, kur tiek piedzīvota mīlestība, kas ir patiesa taisnīguma pamats. Mums vajag pievērst lielu uzmanību tam, ko raksta Pāvils, lai nepieļautu to pašu kļūdu, ko apustulis pārmet sava laika jūdiem: “Dieva taisnīgumu nesaprazdami un cenzdamies celt paši savu taisnību, viņi nav pakļāvušies Dieva taisnībai, jo bauslības gals ir Kristus, lai taisnību iegūtu ikviens, kas tic.” (*Rom 10,3-4*) Šis Dieva taisnīgums ir žēlsirdība, piešķirta visiem kā žēlastība Jēzus Kristus nāves un augšāmcelšanās spēkā. Tātad Kristus krusts ir Dieva taisnīgums pār mums visiem un pasauli, jo dāvā mums mīlestības un jaunas dzīves pārlicību.

22. Jubileja ietver sevī atsauci arī uz atlaidām. Šajā Svētajā gadā tām ir īpaša nozīme. Dieva piedošana nepazīst robežu. Jēzus Kristus nāvē un augšāmcelšanās Dievs padara redzamu šo savu mīlestību, kas sniedzas tik tālu, ka iznīcina cilvēku grēku. Samierināšanās ar Dievu ir iespējama caur Lieldienu noslēpumu un Baznīcas starpniecību. Dievs vienmēr ir gatavs piedot un nekad nepagurst to piedāvāt jaunā un negaidītā veidā. Tomēr mēs visi piedzīvojam grēka pieredzi. Zinām, ka esam aicināti uz pilnību (sal. *Mt 5,48*), taču spēcīgi izjūtam grēka smagumu. Kamēr uztveram žēlastības spēku, kas pārveido, piedzīvojam arī grēka spēku, kas mūs ierobežo. Neraugoties uz piedošanu, mūsu dzīvi iezīmē pretrunas, kas ir mūsu grēku sekas. Izlīgšanas sakramentā Dievs piedod grēkus, un tie ir patiesi dzēsti, tomēr negatīvais nospiedums, ko grēki atstāja mūsu rīcībā un domās, paliek. Taču Dieva žēlsirdība ir daudz stiprāka arī par to. Tā kļūst par Tēva dāvātajām atlaidām, kas caur Kristus Līgavu nonāk pie piedošanu

saņēmušā grēcinieka un to atbrīvo no visām grēka sekām, ļaujot tam darboties tuvākmīlestībā un pieaugt mīlestībā, nevis atkal krist grēkā.

Baznīca izdzīvo svēto sadraudzību. Šī sadraudzība, kas ir Dieva dāvana, Euharistijā aktualizējas kā garīga vienība, kas vieno mūs, ticīgos, ar svētajiem un svētīgajiem, kuru daudzums ir nesaskaitāms (sal. *Atkl* 7,4). Viņu svētums nāk palīgā mūsu vājumam, un Māte Baznīca, pateicoties viņu lūgšanai un dzīvei, ir spējīga nākt pretī dažu vājumam ar citu svētumu. Izdzīvot Svētā gada atlaidas nozīmē tuvoties Tēva žēlsirdībai ar pārliecību, ka Viņa piedošana aptver visu ticīgā dzīvi. Saņemot atlaidas nozīmē piedzīvot Baznīcas svētumu, kas visiem dod iespēju iegūt Kristus pestīšanas labumus, lai tādējādi vistālākās vietas aizsniegtu Dieva mīlestība un piedošana. Izdzīvosim intensīvi Jubileju, lūdzot Tēvam piedot mums grēkus un dāvēt savas žēlsirdības atlaidas.

23. Žēlsirdības vērtība sniedzas pāri Baznīcas robežām. Tā mūs saista ar jūdaismu un islāmu, kas to uzskata par vienu no svarīgākajām Dieva īpašībām. Izraēls kā pirmais saņēma šo atklāsmi, kas paliek vēsturē kā neizsmeļamas bagātības sākums, ko piedāvāt visai cilvēcei. Kā to redzējām, Vecās Derības lappuses ir žēlsirdības caurvītas, jo stāsta par darbiem, ko Kungs veica savas tautas labā tās vēstures smagākajos brīžos. Islāms, no savas puses, piedēvē Radītājam tādas īpašības kā Žēlsirdīgs un Laipns. Šis sauciens bieži ir uz ticīgo musulmaņu lūpām, kas jūtas žēlsirdības pavadīti un atbalstīti savā ikdienas nespēkā. Arī viņi tic, ka nekas nespēj ierobežot dievišķo žēlsirdību, jo tās durvis vienmēr ir atvērtas.

Lai šis Jubilejas gads, izdzīvots žēlsirdībā, veicina tikšanos ar šīm reliģijām un citām cēlajām reliģiskajām tradīcijām; lai tas padara mūs atvērtākus dialogam, lai mēs labāk viens otru iepazītu un saprastu; lai tas izskauž ikvienu noslēgtības un nicinājuma veidu un ikvienu vardarbības un diskriminācijas formu.

24. Tagad savas domas vēršam uz Žēlsirdības Māti. Lai viņas maigais skatiens mūs pavada šajā Svētajā gadā, lai mēs visi varētu atklāt Dieva maiguma prieku. Neviens cits nav tik labi iepazinis par cilvēku tapušā Dieva noslēpuma spēku kā Marija. Visu viņas dzīvi veidoja šīs par miesu kļuvušās žēlsirdības klātbūtne. Krustā piekaltā un Augšāmceltā Māte ir iegājusi dievišķās žēlsirdības svētnīcā, jo ņēma ciešu līdzdalību Viņa mīlestības noslēpumā.

Izvēlēta būt Dieva Dēla Māte, Marija bija no mūžiem Tēva mīlestības sagatavota, lai būtu derības šķirsts starp Dievu un cilvēkiem. Tā glabāja savā sirdī dievišķo žēlsirdību pilnīgā vienotībā ar savu Dēlu Jēzu. Viņas slavas dziesma uz Elizabetes sliedēs tika veltīta žēlsirdībai, kas izplešas “no paaudzes uz paaudzi” (*Lk 1,50*). Arī mēs bijām klātesoši šajos pravietiskajos Jaunavas Marijas vārdos. Tas mums būs mierinājums un atbalsts, kad iesim pa Svētajām durvīm, lai piedzīvotu dievišķās žēlsirdības augļus.

Pie krusta Marija kopā ar Jāni, mīļoto mācekli, ir piedošanas vārdu, kas atskan no Jēzus lūpām, lieciniece. Visaugstākā mēra piedošana, ko saņēma tie, kas Viņu piesita krustā, rāda, cik tālu var aizsniegties Dieva žēlsirdība. Marija liecina, ka Dieva Dēla žēlsirdība nepazīst robežas un aizsniedz visus, neizslēdzot nevienu. Vērsīsimies pie viņas ar seno un vienmēr jauno lūgšanu *Salve Regina*, lai viņa nepagurst vērst uz mums savas žēlsirdīgās acis un dara mūs cienīgus kontemplēt viņas Dēla Jēzus žēlsirdīgo vaigu.

Mūsu lūgšana paceļas arī pie daudziem svētajiem un svētīgajiem, kas žēlsirdību bija padarījuši par savas dzīves misiju. Šī doma īpaši tiek pievērsta lielajai žēlsirdības apustulei sv. Faustīnai Kovaļskai. Viņa, kas bija aicināta ieiet dievišķās žēlsirdības dziļumos, lai aizbilst par mums un iegūst mums spēju dzīvot un vienmēr staigāt Dieva piedošanā un nesatricināmā pašāvēībā Viņa mīlestībai.

25. Ārkārtas svētā gada mērķis ir ik dienas izdzīvot žēlsirdību, ko Tēvs vienmēr izlej pār mums. Šajā Jubilejā ļausim Dievam mūs pārsteigt. Viņš nekad nepagurst atvērt savas sirds durvis, lai atkārtotu, ka mūs mīl un vēlas dalīties ar mums savā dzīvē. Baznīca jūt steidzamu vajadzību pasludināt Dieva žēlsirdību. Baznīcas dzīve ir autentiska un ticama, kad tā pārlicinoši sludina žēlsirdību. Viņa zina, ka tās pirmais uzdevums, īpaši lielo cerību un spēcīgo pretrunu pilnajā mūsdienu laikmetā, ir ievadīt visus lielajā Dieva žēlsirdības noslēpumā, kontemplējot Kristus vaigu. Baznīca kā pirmā ir aicināta būt ticama žēlsirdības lieciniece, sludinot un izdzīvojot to kā Jēzus Kristus Atklāsmes centru. No Trīsvienības sirds, no visdziļākā Dieva noslēpuma, rodas un nemitīgi izplūst lielā žēlsirdības upe. Šis avots nekad nevar izsīkt, lai cik daudz būtu to, kas pie tā tuvojas. Ikreiz, kad kādam ir nepieciešams, varēs pie tā nākt, jo Dieva žēlsirdība ir bez robežām. Jo neizdibināmāks ir tajā ietvertā noslēpuma dziļums, jo neizsmeļamāka ir bagātība, kas no tā izplūst.

Lai šajā Jubilejas gadā Baznīcā atskan Dieva Vārds, kas skan spēcīgi un pārlicinoši kā piedošanas, atbalsta, palīdzības, mīlestības vārds un žests. Lai tā nepagurst, piedāvājot žēlsirdību, un vienmēr ir pacietīga, mierinot un piedodot. Lai Baznīca ir ikviena vīrieša un ikvienas sievietes balss un ar paļāvību un bez mitas atkārtu: “Atceries, Kungs, savu žēlsirdību un savu mīlestību, kas pastāv kopš mūžiem.” (Ps 25,6)

Nodots Romā pie svētā Pētera, 11. aprīlī, Lieldienu II svētdienas jeb Dieva Žēlsirdības svētku priekšvakarā, mūsu Kunga 2015. gadā, pontifikāta trešajā gadā.

Francisks

VIETĒJO BAZNĪCU ŽĒLSIRDĪBAS DURVJU ATVĒRŠANAS RITUĀLS

2015. gada 13. decembrī
Adventa trešajā svētdienā

Ievads

Sekojošais *Vietējo Baznīcu Žēlsirdības durvju atvēršanas* rituāls attiecas uz Romas rita Baznīcām un ne Romas Rietumu ritu Baznīcām, kuru kompetentā autoritāte varēs ieviest savai kultūrai piemērotās izmaiņas.

Austrumu Baznīcu gani, ja vēlēsies, varēs izveidot atvēršanas rituālu saskaņā ar savu liturģisko kārtību.

Diena

1. Svētais tēvs Francisks bullā *Misericordiae Vultus* (=MV) noteica, ka Svētais gads tiks atklāts 2015. gada 8. decembrī, Vissvētākās Jaunavas Marijas Bezvainīgās Ieņemšanas svētkos, atverot svētā Pētera bazilikas Svētās durvis Vatikānā. Nākošajā, tas ir, Adventa trešajā svētdienā, 13. decembrī, tiks atvērtas Romas katedrāles, svētā Jāņa Laterāna bazilikas, Svētās durvis. Pēc tam Svētās durvis tiks atvēras arī citās pāvesta bazilikās. Bez tam Svētais tēvs noteica, ka “tajā pašā svētdienā katrā vietējā Baznīcā, katedrālē, kas ir Baznīca-Māte visiem ticīgajiem, vai līdzkatedrālē, vai kādā īpašas nozīmes baznīcā visa Svētā gada garumā būtu atvērtas līdzīgas *Žēlsirdības durvis*. Pēc ordinārija izvēles tās varēs atvērt arī sanktuārijos, kas ir ceļojuma mērķis daudziem svētceļniekiem, kuru sirdis šajās svētajās vietās piedzīvo žēlastības pieskārienu un kuri atrod atgriešanās ceļu (MV,3).

Vieta

2. Atklājot Jubilejas gadu vietējās Baznīcās ar *Žēlsirdības durvju* atvēršanu, tiks svinēta viena Euharistija un tā notiks katedrālē. Tomēr, ja diecēzē saskaņā ar Kanonisko tiesību kodeksu ir arī līdzkatedrāle, tad arī tur notiks atvēršanas svinēšana.

Citās baznīcās vai sanktuārijos, kuros saskaņā ar bīskapa noteikto lēmumu tiks atvērtas *Žēlsirdības durvis*, notiks Euharistijas svinības, ko vadīs bīskapa deleģētā persona. To laikā pie galvenajām durvīm tiks skaitīta attiecīga lūgšana (sal. nn. 39-44).

Svinību raksturs

3. *Žēlsirdības durvju* atvēršanas rituālam piederīgie elementi parāda, kādam jābūt šo svinību raksturam un saturam:

* pateicoties Gara dāvanai (*Jņ* 20, 22-23), nemitīgi padarīt darbīgu žēlsirdībā un līdzjūtībā bagātā Dieva noslēpumu (*Ef* 2, 4 un *Jk* 5, 11), kas tika atklāts un piepildīts Kristū, kurš ir Tēva žēlsirdības vaigs (MV,1);

* atzīt Kristu kā vienīgās durvis, pa kurām ieejot, mēs saņemam pestīšanu (sal. *Jņ* 10, 9), un kā vienīgo ceļu, kas ved pie Tēva (sal. *Jņ* 14, 6);

* nemitīgi svētceļot no Baznīcas pie “Jēzus Kristus, kurš ir tas pats vakar un šodien un uz mūžiem!” (*Ebr* 13, 8)

Celebrants

4. Diecēzes bīskaps vada visu svinību norisi: no vienas puses, to prasa Kunga dienas raksturs un Baznīcas tradīcija, no otras – Jubilejas gada ārkārtējā nozīme. 2015. gada 13. decembra Misei jābūt *Missa stationalis* (sal. *Caerimoniale Episcoporum*, 120), kurā priesteri, īpaši tie, kuri diecēzes kalpošanā ir viņa tuvākie līdzstrādnieki, koncelebrē ar bīskapu; diakoni, akolīti un lektori veic katrs savu kalpošanu, un ticīgie tiek aicināti piedalīties liturģijas svinībās kuplā skaitā.

Atvēršanas svinību specifiskā zīme

5. Euharistijas svinību ietvarā ārkārtējā Svētā gada atklāšanas specifiskā zīme ir *Žēlsirdības durvju* atvēršana un vietējās Baznīcas – bīskapa, klēra, tautas – procesionāla ieiešana katedrālē, kas ir Baznīca-Māte visiem ticīgajiem, kur diecēzes

gans veic savu mācītāja kalpojumu, svin dievišķos noslēpumus, vada slavas un aizlūguma liturģiju, vada ekleziālo kopienu.

6. Svinēšana sastāv no pieciem posmiem:

- * *statio* kādā baznīcā vai citā piemērotā vietā;
- * procesija;
- * *Žēlsirdības durvju* atvēršana un ingress katedrālē;
- * kristības piemiņa;
- * Euharistijas svinēšana.

Statio

7. *Statio* iespējami izvēlas kādu nozīmīgāku baznīcu, kas būtu pietiekami plaša ievada ritu svinēšanai, atrastos netālu no katedrāles, kā arī ne pārāk tuvu tai, bet būtu tādā attālumā, lai varētu veikt īstu procesiju.

8. *Statio* sastādošie elementi ir sekojoši: sākuma sveiciens un iepazīstināšana ar svinamās liturģijas nozīmi, Evaņģēlija fragmenta lasījums, Jubilejas gada pasludināšanas bullas *Misericordiae Vultus* sākuma daļas nolasīšana.

Procesija

9. Procesija ir raksturojama kā svētceļojums, kas būtu “Svētā gada īpašā zīme, jo tā ir katras personas dzīves gājuma ikona” (MV 14). Tā atgādina, ka “arī žēlsirdība ir mērķis, pēc kā jātiecas, un tas prasa pūles un upuri” (*turpat*).

10. Procesijai kā sevišķi piemērots tika norādīts 86. psalms, kur tiek dziedāts par uzticēšanos, pilnīgu paļāvību uz Dievu un cerību uz Viņa pestīšanu, kā arī 25. psalms, kas ir slavas dziesma Dieva labestībai, kur lūdzējs pauž savu paļāvību un atrod dvēseles mieru. Arī Visu svēto litānijas dziedājums, ņemot vērā tā seno raksturu un bagāto piemērotību procesijām, ir īpaši piemērots šim gadījumam.

11. Lai procesijā īpaša vieta tiktu ierādīta Evaņģēlija grāmatai: šī grāmata, ko nes diakons, ir zīme tam, ka Kristus iet pa priekšu savai tautai; tas ir Viņa Vārds, kas ir gaisma un ceļvedis Viņa mācekļiem.

Žēlsirdības durvju atvēršana un ieiešana katedrālē

12. Ieiešana katedrālē notiek pa galvenajām durvīm, kas kā ievērojams kristoloģisks simbols (sal. *Jņ* 10, 7.9), ir *Žēlsirdības durvis*, tādējādi atgādinot par šīs Ārkārtējās jubilejas raksturu. Ar 118. psalma vārdiem bīskaps runā par *durvju* atvēršanu, tādējādi norādot uz Dieva žēlsirdīgās sirds durvīm, kas ir plaši vaļā Kristus atvērtajā sēnā pie krusta (sal. *Jņ* 19, 34). Patiesi Viņš ir pestīšanas durvis, kā dziedam antifonas vārdiem, kas ņemti no Jāņa evaņģēlija (10, 9). Tāpēc ingresam jābūt piemēroti svinīgam:

* izrotājot durvis ar kupliem zariem vai ornamentiem, kas raksturīgi vietējai kultūrai, un, ja iespējams, ar atbilstoši kristoloģiskiem simboliem;

* piešķirot īpašu nozīmi piestāšanai uz durvju sliekšņa: pirms tās atvērt, bīskaps apstājas un līdz ar viņu apstājas visi procesijas dalībnieki; bez tam, apstāšanās ietver sevī durvju atvēršanu un Evaņģēlija grāmatas, kas ir žēlsirdības vārds, svinīgu ekspozīciju – vispirms ārpus katedrāles, pēc tam katedrālē – kā arī antifonas “Es esmu durvis” dziedāšanu.

13. Pēc apstāšanās uz durvju sliekšņa, bīskaps, pacēlis Evaņģēlija grāmatu, kopā ar koncelebrantiem un ministrantiem dodas procesijā pie altāra; ticīgie ieņem savas vietas. Šajā laikā tiek dziedāta Adventa trešās svētdienas ievadantifona vai kāda cita piemērota dziesma.

Kristības piemiņa

14. Ieejas durvis Baznīcas kopienā ir Kristības sakraments. Par to aizvien dzīvi liecina svētības un apslacināšanas ar ūdeni rits. Tiešām Kristība ir “jaunās derības pirmais sakraments, kura spēkā cilvēki, ticībā pieņemot Kristu-Kungu, saņem [Svēto] Garu un kļūst par pieņemtajiem [Dieva] bērniem. Viņi tiek saukti par Dieva bērniem un tādi patiesībā ir. Vienoti ar Kristu Viņa nāvē un augšāmcelšanā, viņi kļūst par Viņa miesas locekļiem; Gara svaidīti, viņi kļūst par Dieva svēto templi, Baznīcas locekļiem, izredzēto tautu, karalisko priesterību, svēto tautu un Dieva īpašumā iegūtajiem ļaudīm” (*Svētību rituāle*, 832).

Euharistijas svinēšana

15. Tā kā Euharistijas svinēšana ir “Kristus un hierarhiski ordinētās Dieva tautas darbība, tad tā ir visas kristīgās dzīves centrs gan universālās Baznīcas, gan vietējās Baznīcas, gan arī atsevišķu ticīgo dzīvē. Mīse ir gan Dieva darbības, caur kuru Viņš Kristū svētdara pasauli, kulminācija, gan arī kulta, ko cilvēki veltī Tēvam, pielūdzot Viņu caur Dieva Dēlu, Jēzu Kristu, Svētajā Garā, virsotne” (*Romas misāles vispārējais ievads*, 16). Tieši tāpēc tā ir Jubilejas gada atklāšanas svinību virsotne. Mīse Tēvs savā žēlsirdībā nāk pretī visiem tiem, kuri meklē Dievu “ar atvērtu sirdi”, nemitīgi piedāvā cilvēkiem savu derību un ļauj mums jau tagad baudīt savas valstības mūžību, “kur kopā ar visām radībām, kas atbrīvotas no grēka un nāves samaitātības, dziedāsim Viņam par godu” (*IV Euharistiskā lūgšana*).

Lietas, ko jāsagatavo

16. *Ecclesia stationalis* sakristejā jāsagatavo:

- * Mises celebrēšanai nepieciešamie liturģiskie tērpi, ko gērbs bīskaps, priesteri-koncelebranti, diakoni un citi kalpotāji;
- * kapa – ja bīskaps to izmantos procesijā;
- * procesijas krusts un sveces;

* kūpināmtrauks ar vīraku.

Katedrāles sakristejā jā sagatavo:

* trauks ar ūdeni svētīšanai un slotiņa;

* viss, kas ir vajadzīgs Mises svinēšanai (sal. *Romas misāles vispārējais ievads*, 117-118).

IEVADRITUĀLI *ECCLESIA STATIONALIS* BAZNĪCĀ

17. Adventa Trešajā svētdienā vai tās pirmo Vesperu laikā ticīgie noteiktā laikā pulcējas kādā tuvākā dievnamā vai citā piemērotā vietā, ne katedrālē (līdzkatedrālē), kurp dosies procesija.

18. Bīskaps, priesteri-koncelebranti un diakoni, gērbusies violetas (vai rozā) krāsas liturģiskajos tērpos, dodas uz vietu, kur ir pulcējusies tauta. Bīskaps ornāta vietā var gērbt kapu, ko noģērbs pēc procesijas.

19. Kamēr bīskaps un kalpotāji iet ieņemt savas vietas, tiek dziedāta Jubilejas himna. Var spēlēt ērģeles vai citus piemērotus instrumentus.

Bīskaps, vēršoties pie tautas, saka:

Dieva Tēva un Dēla, un Svētā Gara vārdā.

Tauta atbild: Amen.

Tad viņš sveicina tautu:

Tēva žēlsirdība,

mūsu Kunga Jēzus Kristus miers,

Svētā Gara vienotība

lai ir ar jums visiem.

Tauta atbild: Un ar tavu garu.

20. Bīskaps aicina slavēt un cildināt Dievu (sal. *Ps* 103):

Gods lai ir Tev, Kungs, kas piedod vainas

un dziedini visus vājumus.

R.: Mūžīga ir Tava žēlsirdība.

Gods Tev, žēlsirdīgais un žēlīgais Kungs,
kas esi lēns dusmās un liels mīlestībā.

R.: Mūžīga ir Tava žēlsirdība.

Gods Tev, Kungs,

kas pret saviem bērniem izturies ar maigumu.

R.: Mūžīga ir Tava žēlsirdība.

Vai:

Svētīts Tu esi, Tēvs:

tikai Tu esi paveicis lielus brīnumdarbus

(sal. *Ps* 136, 4).

R.: Tava mīlestība ir uz mūžiem.

Svētīts Tu esi, viendzimušais Dēls:

Tu mūs esi atbrīvojis no mūsu grēkiem

ar savām asinīm

(sal. *Atkl* 1, 5).

R.: Tava mīlestība ir uz mūžiem.

Svētīts Tu esi, Svētais Gars,

dvēseles mierinātājs, maigais spirdzinātājs

(sal. *Vasarsvētku sekvence*).

R.: Tava mīlestība ir uz mūžiem.

Tad bīskaps griežas pie tautas ar īsu pamudinājumu šādi vai līdzīgi:

Dārgie brāļi un māsas, vērsis skatienu uz Jēzu un un Viņa žēlsirdīgo vaigu, Svētais tēvs Vissvētākās Jaunavas Marijas svētkos atklāja Ārkārtējo jubilejas gadu, kas mums un visai cilvēcei atver Dieva žēlsirdības durvis.

Vienotībā ar universālo Baznīcu šis dievkalpojums svinīgi ievada Svēto gadu Baznīcai mūsu diecēzē, tādējādi ievadot žēlastības un izlīgšanas dziļākā pieredzē.

Ar prieku klausīsimies žēlsirdības Evaņģēliju, ko Kristus-Kungs, Dieva Jērs, kas noceļ pasaules grēkus, vienmēr pasludina cilvēkiem, aicinot mūs priecāties par Viņa mīlestību, kas tiek nenogurstoši sludināta visai radībai.

22. Pēc pamudinājuma bīskaps lasa sekojošu lūgšanu (sal. *Messe ad diversa, Par izlīgšanu – II kolekta*):

Lūgsimies.

Ak, Dievs, patiesās brīvības avots, kas gribi sapulcēt visus cilvēkus vienā tautā, kas būtu brīva no ikvienas verdzības, un dāvā mums, Taviem dēliem, žēlsirdības un piedošanas laiku, dari, lai Tava Baznīca, pieaugdama brīvībā un mierā, atspīd visiem kā pestīšanas sakraments un atklāj un īsteno pasaulē savas mīlestības noslēpumu. Caur Kristu, mūsu Kungu.

R. Amen.

23. Seko Evaņģēlija lasījums, ko lasa diakons.

Debesīs būs prieks par vienu grēcinieku, kas atgriežas.

Lasījums no Jēzus Kristus Evaņģēlija,

ko uzrakstījis svētais Lūkass

Lk 15, 1-7

Daudzi muitnieki un grēcinieki pulcējās ap Viņu, lai Viņu dzirdētu. Farizeji un Rakstu mācītāji kurnēja: “Šis pieņem grēciniekus un kopā ar tiem ēd.” Bet Viņš tiem sāka stāstīt līdzību: “Kurš cilvēks no jums, kam ir simts avju, vienu pazaudējis, neatstāj tās deviņdesmit deviņas tuksnesī un nedodas pakal pazudušajai, līdz to atrod? Un, atradis avi, viņš to ceļ uz saviem pleciem priecādamies un, pārnācis mājās, sasauc draugus un kaimiņus un tiem saka: Priecājieties līdz ar mani, jo es savu pazudušo avi esmu atradis. Es jums saku: tāpat arī debesīs būs lielāks prieks par vienu atgriezušos grēcinieku nekā par deviņdesmit deviņiem taisnajiem, kuriem atgriešanās nav vajadzīga.”

Tas ir Kunga vārds.

24. Pēc Evaņģēlija var īsu brīdi palikt klusumā, un tad lektors lasa Ārkārtējā jubilejas gada pasludināšanas bullas sākumu.

No Žēlsirdības ārkārtējās jubilejas pasludināšanas bullas *Misericordiae Vultus* (1-3)

Jēzus Kristus ir Tēva žēlsirdības vaigs. Šķiet, ka šajā vārdā rodama kristīgās ticības noslēpuma sintēze. Tas kļuva dzīvs, redzams un savu kulmināciju sasniedza Jēzū no Nācaretes. Tēvs, “bagāts žēlsirdībā” (*Ef* 2,4), kad bija atklājis Mozum savu vārdu kā “Dievs, līdzcietīgs un žēlīgs, lēns dusmās, bagāts mīlestībā un uzticībā” (*Izc* 34,6), nav pārstājis ļaut iepazīt dažādos veidos un dažādos vēstures momentos savu dievišķo dabu. “Laikam piepildoties” (*Gal* 4,4), kad viss bija sagatavots saskaņā ar pestīšanas plānu, Viņš sūtīja savu Dēlu, no Jaunavas Marijas dzimušu, lai mums galīgā veidā atklātu savu mīlestību. Kas redz Viņu, redz Tēvu (sal. *Jņ* 14,9). Jēzus no Nācaretes ar savu vārdu, ar saviem žestiem un ar visu savu personu atklāj Dieva žēlsirdību.

Mums vajag vienmēr kontemplēt žēlsirdības noslēpumu. Tas ir prieka, rāmuma un miera avots. Tas ir mūsu pestīšanas nosacījums. Žēlsirdība ir vārds, kas atklāj Vissvētās Trīsvienības noslēpumu. Žēlsirdība ir pēdējā un augstākā darbība, ar kuru Dievs nāk mums pretī. Žēlsirdība ir pamatlikums, kas mājō katras personas sirdī, kura ar godīgu skatienu uzlūko ikvienu brāli, ko satiek savas dzīves ceļā. Žēlsirdība ir ceļš, kas vieno Dievu un cilvēku, jo atver sirdi cerībai vienmēr tikt mīlētam, neraugoties uz mūsu grēka robežām.

Ir brīži, kuros vēl intensīvākā veidā esam aicināti raudzīties uz žēlsirdību, lai mēs varētu kļūt Tēva darbības efektīva zīme. Tāpēc es izsludināju Ārkārtējo žēlsirdības jubileju kā labvēlīgu laiku Baznīcai, lai liecība, ko sniedz ticīgie, būtu izteiksmīgāka un ietekmīgāka.

25. Pēc lasījuma, lai uzsāktu procesiju, diakons vai cits kalpotājs saka:

Brāļi un māsas,
iesim Kristus vārdā:

Viņš ir ceļš, kas ved mūs
žēlastības un žēlsirdības gadā.

Procesija

26. Bīskaps ieber kūpināmtraukā vīraku. Tad sākas procesija uz katedrāli (vai līdzkatedrāli), kur tiks svinēta Mise. Pa priekšu iet kalpotājs ar kūpošu kūpināmtrauku, seko diakons, kurš nes svinīgi izdekorētu procesijas krustu, bet viņam blakus iet ministranti ar iedegtām svecēm; aiz viņiem iet diakons, kas nes Evaņģēlija grāmatu, tad bīskaps un aiz viņa priesteri, citi kalpotāji un ticīgie. Procesijas laikā tauta un koris dzied šeit piedāvātās antifonas un psalmus. Var dziedāt arī Litāniju Dieva svēto godam vai citas piemērotas dziesmas.

Antifona

Par Kunga mīlestību dziedāšu mūžos,
paaudzū paaudzēm
ar savu muti vēstīšu viņa uzticību.
(sal. *Ps* 89, 2)

vai:

Svētīgi žēlsirdīgie, jo viņi iemantos žēlsirdību.
(*Mt* 5, 7)

vai:

Kungs ir labs pret visiem, jūt līdzī katram, ko Viņš radījis.
(*Ps* 145, 9)

No 86 psalma

Vērs šurp, Kungs, savu ausi,
atbildi man, jo es – nabaga cietējs!
Sargi manu dzīvību, jo es – uzticīgs!
Glāb savu kalpu –
Tu, mans Dievs! –
kas uz Tevi paļaujas!

Žēlo mani, mans Kungs,
jo Tevi es saucu augu dienu,
iepriecē sava kalpa dvēseli,
jo Tev pretī, mans Kungs,
es savu dvēseli ceļu!
Jo Tu, mans Kungs, esi labs un piedevīgs,
dāsns žēlastībā visiem, kas sauc Tevi!
Ieklausies, Kungs, manā lūgšanā,
sadzirdi manu gaušanos –
posta dienā es saucu Tevi,
jo Tu atbildi man!
Nav tāda starp dieviem kā Tu, mans Kungs,
un nav tādu darbu kā Tavi.
Māci man, Kungs, Tavu ceļu,
lai es staigāju Tavā patiesībā,
saliedē manu sirdi, lai bīstos Tava vārda!
Pateikšos Tev, mans Kungs, mans Dievs,
no visas sirds
un godāšu Tavu vārdu mūžam,
jo Tava žēlastība tik liela man –
Tu mani glābsi no šeola dziļumiem!
Dievs, pārdrošnieki ceļas pret mani
un varmāku bars meklē manu dzīvību –
tie netur Tevi sev priekšā!
Bet Tu, mans Kungs, esi līdzcietīgs
un žēlīgs Dievs, gauss dusmās,
bet dāsns žēlastībā un patiesībā.

vai:

no 25 psalma

Tev pretī, Kungs, savu dvēseli ceļu,
mans Dievs, Tev es uzticos, neliec mani kaunā,
neļauj maniem ienaidniekiem smieties par mani!

DURVJU ATVĒRŠANAS RITUĀLS

Savus ceļus, Kungs, ierādi man,
savas takas man iemāci!
Vadi mani savā patiesībā un māci mani,
jo Tu esi mans glābējs Dievs.

Atceries savu žēlsirdību, Kungs,
un savu žēlastību, jo tās pastāv kopš mūžiem!
Manas jaunības grēkus un vainas nepiemini.

Labs un taisnīgs ir Kungs,
tādēļ Viņš grēciniekiem māca, kur ceļš,
Viņš vada pazemīgos uz taisnprātību,
māca pazemīgiem viņu ceļu.
Visas Kunga takas ir žēlastība un patiesība –
tiem, kas tur Viņa derību un uzklausa Viņa liecības.
Sava vārda dēļ, Kungs,
piedod manu vainu, jo tā ir liela!

Pievērsies man un žēlo mani,
jo esmu vientuļš un nabags!
Mani sirdēsti samilzuši –
no šauriem žņaugiem izbrīvē mani.
Raugi manu postu un mokas,
piedod man visus grēkus.

Sargi manu dvēseli un glāb, ka nenāku kaunā, -
jo pie Tevis es tveros.

Ieiešana katedrālē

27. Sasniegusi katedrāles (vai līdzkatedrāles) galvenās durvis,
procesija apstājas. Bīskaps pasludina:
Atveriet taisnības durvis,
ienāksim pateikties Kungam.
(sal. Ps 118, 19)

28. Kamēr tiek vērtas vaļā durvis, bīskaps turpina:

Tās ir Kunga durvis:

ieiesim pa tām, lai saņemtu žēlsirdību un piedošanu.

29. Diakons nodod bīskapam Evaņģēlija grāmatu. Bīskaps, stāvēdams uz sliekšņa, tur to paceltu, kamēr tiek dziedāta šeit norādītā vai cita piemērota antifona. Evaņģēlija grāmatas pacelšanas laikā diakons, kas nes procesijas krustu, nostājas ar šo krustu līdzās bīskapam.

Antifona

Es esmu durvis, saka Kungs,
kas caur mani ieiet, tas taps izglābts
un ieies un izies, un ganības atradīs.

(sal. *Jņ* 10, 9)

30. Kad tiek nodziedāta antifonas dziesma, procesija turpina iet tālāk uz altāra pusi: pa priekšu iet ar kūpināmtrauku, krustu un svecēm; seko bīskaps ar Evaņģēlija grāmatu, priesteri, citi kalpotāji un ticīgie. Šajā laikā tiek dziedāta ingresa antifona vai cita atbilstoša dziesma.

Antifona

Vienmēr priecājieties Kungā:

es atkārtāju: priecājieties,

Kungs ir tuvu.

(*Flp* 4, 4.5)

31. Bīskaps, pienācis pie altāra, noliek uz tā Evaņģēlija grāmatu. Pēc tam, ja procesijas laikā tika gērbta kapa, to noliek un uzgērbj ornātu. Noskūpst altāri, apkūpina to un dodas uz bīskapa krēslu.

Kristības piemiņa

32. Bīskapam pa priekšu tiek nests trauks ar ūdeni. Bīskaps aicina uz lūgšanu šādi vai līdzīgi:

Dārgie brāļi un māsas,

lūgsim Kungu

DURVJU ATVĒRŠANAS RITUĀLS

svētīt šo ūdeni,
ar ko tiksīm apslacīti,
pieminot mūsu Kristību.
Tā mums atgādina žēlsirdību un pestīšanu
Jēzus Kristus augšāmcelšanās spēkā.

Visi kādu brīdi lūdzas klusumā. Tad bīskaps ar izstieptām rokām turpina (sal. RM, Apslacināšanas ar ūdeni rits, I formula, otrā lūgšana):

Kungs, visvarenais Dievs,
Tu esi ikvienas dzīvības sākums un avots,
svētī, * lūdzam, šo ūdeni,
ko mēs lietojam,
lūdzot no Tevis mūsu grēku piedošanu
un Tavas žēlastības atbalstu
visās slimībās un vājuma brīžos,
un ļaunā gara kārdinājumos.
Dari, Kungs, lai ar Tavu žēlastību
mums vienmēr būtu atvērti Tavas pestīšanas avoti,
ka mēs tīrām sirdīm varētu Tev tuvoties
un izbēgt no visām mūsu miesai un dvēselei
draudošām briesmām.
Caur Kristu, mūsu Kungu.

R.: Amen.

33. Bīskaps ņem slotiņu un apslaka ar ūdeni sevi, koncelebrantus, ministrantus un tautu, ejot pa katedrāli (vai līdzkatedrāli). Šajā laikā tiek dziedātas sekojošas antifonas vai cita piemērota dziesma.

Antifona

Apslacinī mani, Kungs, ar izāpu
un es būšu tīrs;
mazgā mani, un būšu baltāks par sniegu.
(sal. Ps 50, 9)

vai:

Šķīstī mani, Kungs:
būšu baltāks par sniegu.

vai:

Es izliešu pār jums tīru ūdeni,
un jūs būsiet tīri no ikvienas jūsu vainas,
un es došu jums jaunu sirdi, saka Kungs.
(sal. Ez 47, 1-2.9)

34. Atgriezies savā sēdeklī, bīskaps saka:

Lai visvarenais Dievs šķīstī mūs no grēkiem,
un ar šo Euharistijas svinēšanu
dara mūs cienīgus piedalīties
Viņa valstības mielastā
mūžīgi mūžos.

R.: Amen.

35. Tad bīskaps dzied vai lasa kolektas lūgšanu.

Lūgsimies.

Uzlūko, Tēvs, savu tautu,
kas ar ticību gaida Kunga Dzimšanas svētkus,
un dari, lai tā svinētu
ar atjaunotām gaviļēm
lielo pestīšanas noslēpumu.
Mēs Tevi lūdzam
mūsu Kunga Jēzus Kristus, Tava Dēla, vārdā,
kas ar Tevi dzīvo un valda Svētā Gara vienībā,
Dievs visos mūžu mūžos.

R.: Amen.

36. Turpinās Mise kā parasti.

Rituāla noslēgumā

37. Pirms svinīgās noslēguma svētības ticīgajiem tiek darītas zināmas baznīcas vai sanktuāriji, kurās bīskaps ir noteicis atvērt līdzīgas Žēlsirdības durvis, lai visa Ārkārtējās jubilejas gada garumā varētu saņemt atlaidu dāvanu. Tad bīskaps saka:

Tagad mūsu domas pievēršas Žēlsirdības Mātei. Lai viņas maigais skatiens pavada mūs šajā Svētajā gadā, ka tādējādi mēs visi varam atklāt prieku, ko sniedz Dieva maigums.

Ticīgā tauta piesauc Mariju, Žēlsirdības Māti, dziedot antifonas dziesmu *Salve, Regina* vai *Alma Redemptoris Mater*, vai citu līdzīgu dziesmu.

Tad seko Adventa laika svinīgā svētība.

38. Pēc svētības diakons atvadās no dievlūdzējiem. Ja to uzskata par nepieciešamu, var teikt:

Esiet žēlsirdīgi kā jūsu Tēvs ir žēlsirdīgs. Ejiet mierā.

Tauta atbild: Pateicība Dievam.

Ticīgie izklīst, teicot un slavējot Dievu.

JUBILEJAS ATKLĀŠANA DIECĒZES BĪSKAPA NOTEIKTĀ BAZNĪCĀ VAI SANKTUĀRIJĀ

39. Baznīcā vai sanktuārijā, kurā saskaņā ar diecēzes bīskapa lēmumu jābūt *Žēlsirdības durvīm*, noteiktā stundā bīskapa deleģētais garīdznieks vada Adventa trešās svētdienas Euharistijas svinības. Liturģijas svinību sākumā celebrants dodas pie baznīcas vai sanktuārija galvenajām durvīm, kur pēc ingresa dziesmas nodziedāšanas sākas liturģija ar krusta zīmi un sveicienu, kā tas paredzēts 19. nr. Tad izskan aicinājums teikt un slavēt Dievu, izmantojot 20. nr. norādītās formulas. Pēc invokācijas lūgšanām, tiek skaitīta sekojoša lūgšana:

Lūgsimies.

Svētīts Tu esi, Kungs, Svētais Tēvs,
kurš sūtīji pasaulē savu Dēlu,
lai, izlejot savas asinis,
Viņš sapulcētu kopā
grēka ievainotos un izklīdinātos cilvēkus.
Tu Viņu iecēli par ganu un avju ganāmpulka durvīm,
lai katrs, kurš ienāk, būtu izglābts,
un kurš ienāk un iziet,
atrod zaļās dzīvības ganības.
Dod, lai Tavi ticīgie, kuri pārkāpj šo sliekšni,
tiktu pieņemti Tavā klātbūtnē,
un piedzīvotu, Tēvs, Tavu žēlsirdību.
Caur Kristu, mūsu Kungu. (sal. *Svētību rituāle*, 956)
R.: Amen

40. Pabeidzis lūgšanu, celebrants ievada aplacīšanas ar svētīto ūdeni rituālu šādi vai līdzīgi:

Dārgie brāļi un māsas,
Svētā tēva izsludinātais Žēlsirdības gads
ir aicinājums katram no mums
dziļi piedzīvot žēlastību un izlīgšanu.
Tagad, tiekot aplacīti ar svētīto ūdeni,
kopīgi atcerēsimies savu kristību.

DURVJU ATVĒRŠANAS RITUĀLS

Tā mums atgādina žēlsirdību un pestīšanu
Jēzus Kristus augšāmcelšanās spēkā.

41. Pēc šiem vārdiem celebrants ar ministrantiem dodas pie altāra, apslakot tautu ar svētīto ūdeni, kas tiek paņemts no trauka, kas atrodas pie durvīm. Pa to laiku tiek dziedātas antifonas, kas atrodamas 33. nr., vai kāda cita piemērota dziesma.

42. Pēc altāra pagodināšanas ar dziļu inklināciju un skūpstu, tas tiek apkūpināts, un celebrants dodas uz savu vietu, no kurienes nolasa 34. nr. iekļauto formulu.

43. Mise, kā parasti, turpinās ar kolektas lūgšanu.

44. Mises beigās var atvadīties no tautas ar formulu, kas norādīta 38. nr.

**ĀRKĀRTĒJĀS JUBILEJAS
NOSLĒGUMA SVINĪBAS VIETĒJĀS BAZNĪCĀS
2016. gada 13. novembrī
Parastā liturģiskā laika 33. svētdienā**

Ievads

Sekojošās norādes *Ārkārtējā jubilejas gada noslēguma svinībām vietējās Baznīcās* attiecas uz Romas rita Baznīcām un ne Romas Rietumu ritu Baznīcām, kuru kompetentā autoritāte varēs ieviest savai kultūrai piemērotās izmaiņas.

Austrumu Baznīcu gani, ja vēlēties, varēs sniegt norādes saskaņā ar savu liturģisko kārtību.

Diena

1. Svētais tēvs Francisks bullā *Misericordiae Vultus* noteica, ka Svētais gads noslēgsies 2016. gada 20. novembrī, Mūsu Kunga Jēzus Kristus, vispasaules Karaļa, svētkos, aizverot svētā Pētera bazilikas Svētās durvis Vatikānā. Iepriekšējā svētdienā, 13. novembrī, kas ir parastā liturģiskā laika 33. svētdiena, Jubileja noslēgsies vietējās Baznīcās.

Vieta

2. Noslēdzot Jubilejas gadu vietējās Baznīcās, tiks svinēta viena Euharistija un tā notiks katedrālē.

Citās baznīcās vai sanktuārijos, kuros saskaņā ar bīskapa noteikto lēmumu būs atvērtas *Žēlsirdības durvis*, tiks svinēta pateicības svētā Mise. To celebrēs bīskapa deleģētā persona.

Celebrants

3. Diecēzes bīskaps vada visu svinību norisi: no vienas puses, to prasa Kunga dienas raksturs un Baznīcas tradīcija. Priesteri, īpaši tie, kuri diecēzes kalpošanā ir viņa tuvākie līdzstrādnieki, koncelebrē ar bīskapu; diakoni, akolīti un lektori veic katrs savu kalpošanu, un ticīgie tiek aicināti piedalīties liturģijas svinībās kuplā skaitā. Ja noslēguma dievkalpojums vienlaicīgi notiek līdzkatedrālē un katedrālē, tad līdzkatedrālē to vada bīskapa deleģētais garīdznieks.

Euharistijas svinēšana

4. Ārkārtējā jubilejas gada noslēguma svinības, galvenokārt, sastāda Kunga dienas Euharistijas svinēšana. Ja bīskaps uzskata to par noderīgu, var izmantot formulāru *Pateicībai*, kas ir iekļauts Romas misālē, sadaļā *Mises un lūgšanas dažādās vajadzībās*. Lasījumi paliek tie paši, kas ir paredzēti parastā liturģiskā laika C gada 33. svētdienai.

Pateicība

5. Pēc Komūnijas lūgšanas bīskaps svinīgi pateicas Dievam par Jubilejas gada žēlastībām un aicina tautu pateikties Kungam. Šajā gadījumā ir īpaši piemērots Vissvētākās Jaunavas Marijas un Baznīcas pateicības dziedājums *Magnificat*.

IEVADRITUĀLI

6. Parastā liturģiskā laika 33. svētdienā noteiktā stundā ticīgie sapulcējas katedrālē.

7. Kad tauta sapulcējusies, bīskaps, priesteri-koncelebranti un diakoni, gērbušies zaļas krāsas liturģiskos tērpos, ieiet dievnāmā. Koris un tauta dzied Jubilejas himnu.

8. Pagodinājis altāri, bīskaps dodas uz sēdekli, un, pagriezies pret tautu, saka:

Dieva Tēva un Dēla,
un Svētā Gara vārdā.

Tauta atbild: Amen.

Tad viņš sveicina tautu:
Tēva žēlsirdība,
mūsu Kunga Jēzus Kristus miers,
Svētā Gara vienotība
lai ir ar jums visiem.

Tauta atbild: Un ar tavu garu.

9. Bīskaps ievada liturģiju šādi vai līdzīgi:

Dārgie brāļi un māsas,
pienācis Jubilejas gada noslēgums.
Tas bija vienreizējs
žēlastības un žēlsirdības laiks.
Šo Euharistijas svinību laikā
mēs gribam pacelt pie Tēva
savu slavas dziesmu
un patekties
par dāvanām, ko Viņš mums ir bagātīgi dāvājis.
Vēl reizi, pirms nekā svinēt
šos svētos noslēpumus,
izlūgsim žēlsirdības balzamu,
atzīstot, ka esam grēcinieki,
un piedosim viens otram no sirds dziļumiem.

10. Pēc īsa klusuma brīža, diakons vai cits piemērots kalpotājs lasa vai dzied sekojošas invokācijas lūgšanas (sal. Romas misāle, Lielā gavēņa laikam):

Kungs, kas pavēli mums piedot
pirms nekā nākam pie Tava altāra,
apžēlojies par mums.
R.: Kungs, apžēlojies (**vai:** *Kyrie, eléison*).

Kristu, kas pie krusta piesauci
grēciniekiem piedošanu,
apžēlojies par mums.
R.: Kungs, apžēlojies (**vai:** *Kyrie, eléison*).

Kungs, kas uztici savai Baznīcai
izlīgšanas kalpojumu,
apžēlojies par mums.
R.: Kungs, apžēlojies (**vai:** *Kyrie, eléison*).

11. Bīskaps noslēdz:

Lai visvarenais Dievs apžēlojas par mums,
piedod mums mūsu grēkus
un ievēd mūs mūžīgajā dzīvē.

R.: Amen.

12. Pēc tam tiek dziedāta himna *Gods Dievam* un svētā Mise turpinās kā parasti.

RITUĀLA NOSLĒGUMĀ

13. Nolasījis lūgšanu, kas seko pēc Svētās Komūnijas, bīskaps aicina klātesošos pateikties Kungam par Jubilejas gada garīgajiem augļiem. To var darīt šādi vai līdzīgi:

Brāļi un māsas,
ar prieku pateiksimies Dievam,
mūsu Kunga Jēzus Kristus Tēvam,
jo šajā žēlastības gadā
Viņš mūs ir svētījis ar ikvienu garīgu svētību
debesīs Kristū.
Visiem tika dots vērtīgais
žēlsirdības un atgriešanās laiks.
Paudsim savu prieku un pateicību
ar mūsu Mātes, Vissvētākās Jaunavas Marijas, vārdiem.
Dziedot Dieva žēlsirdību, kas izplatās
no paaudzes uz paaudzi,
lūgšim, lai Viņš turpina izliet to
pār visu pasauli kā rīta rasu.

14. Bīskaps un tauta dzied *Magnificat*.

15. Kad tiek pabeigta dziesma, diakons saka:
Nolieksim galvu svētībai.

ŽĒLSIRDĪBAS GADA NOSLĒGUMS

16. Bīskaps, pacēlis rokas pār tautu, lasa sekojošu lūgšanu (sal. Romas misāle, Lūgšana, lai izlūgtu tautai svētību, nr. 8 – ar nelielām izmaiņām):

Parādi mums, Kungs, savu žēlsirdību
un atbalsti savu tautu,
kas atzīst Tevi par savu ganu un vadītāju;
atjauno savu radīšanas darbu
un sargā to, ko esi atjaunojis.
Caur Kristu, mūsu Kungu.

R.: Amen.

Lai jūs svētī visvarenais Dievs,
Tēvs ✠ un Dēls ✠, un Svētais ✠ Gars.

R.: Amen.

17. Diakons atvadās no dievlūdzējiem. Ja to uzskata par nepieciešamu, var teikt:

Esiet žēlsirdīgi, kā jūsu Tēvs ir žēlsirdīgs. Ejiet mierā.

Tauta atbild: Pateicība Dievam.

Ticīgie izklīst, teicot un slavējot Dievu.

ŽĒLSIRDĪBAS JUBILEJAS GADA LŪGŠANA

Kungs Jēzu Kristu,
Tu mūs mācīji būt žēlsirdīgiem
kā debesu Tēvs,
un mums teici, ka tas, kurš redz Tevi, redz Viņu.
Rādi mums savu vaigu, un mēs būsim glābti.
Tavs mīlestības pilnais skatiens atbrīvoja Zaheju
un Mateju no naudas verdzības;
laulības pārkāpēju un Magdalēnu – no laimes meklēšanas
tikai radītajā būtnē;
Pēterim pēc nodevības lika raudāt
un nožēlas pilnajam laupītājam apsolīja paradīzi.
Dari, lai mēs katrs sadzirdam kā sev personīgi adresētu
vārdu, ko teici samarietei:
Ja tu zinātu Dieva dāvanu!

Tu esi neredzamā Tēva,
Dieva, kurš īpaši atklāj savu visvarenību
piedošanā un žēlsirdībā,
redzamais vaigs:
dari, Kungs, lai Baznīca pasaulē ir Tavs
redzamais vaigs, kas esi
augšāmcēlies
un mīti debesu godībā.

Tu gribēji, lai arī Tavi kalpi
būtu ietērpti vājumā
un tādējādi sajustu vajadzīgo līdzjūtību
pret tiem, kuri dzīvo nezināšanā un maldos:
dari, lai katrs, kurš tuvosies vienam no viņiem,
sajūt, ka Dievs viņu gaida, mīl un piedod viņam.

Sūti savu Garu un svētdari visus
ar Viņa svaidījumu,
lai Žēlsirdības jubileja

ir Kunga žēlastības gads,
un Tava Baznīca ar atjaunotu entuziasmu
var sludināt nabagiem Labo vēsti,
pasludināt ieslodzītajiem un apspiestajiem brīvību,
un aklajiem atgriezt redzi.

To mēs lūdzam
ar Žēlsirdības Mātes Marijas aizbildniecību
Tev, kas dzīvo un valdi
ar Dievu Tēvu Svētā Gara vienībā,
Dievs visos mūžu mūžos.

Amen.

LĪDZĪBAS PAR DIEVA ŽĒLSIRDĪBU SVĒTĀ LŪKASA EVANĢĒLIJĀ

Līdzība par diviem parādniekiem

Lk 7, 36 – 50

Tajā laikā kāds no farizejiem ielūdza Jēzu pie sevis pusdienās. Iegājis farizeja mājās, Viņš ieņēma vietu pie galda.

Un, lūk, kāda sieviete, kas pilsētā bija pazīstama kā grēciniece, uzzinājusi, ka Jēzus viesojas farizeja mājās, atnesa alabastra trauku ar eļļu un, nostājusies aizmugurē pie Viņa kājām, raudādama sāka ar asarām slacināt Viņa kājas. Viņa tās slaucīja ar saviem matiem, skūpstīja un svaidīja ar eļļu.

To redzēdams, farizejs, kas Jēzu bija aicinājis, nodomāja pie sevis: „Ja Viņš būtu pravietis, tad gan zinātu, kas tā ir par sievieti, kura Viņam pieskaras, – ka viņa ir grēciniece.”

Tad Jēzus, viņu uzrunādams, sacīja: „Sīmani, man ir tev kas sakāms.” Viņš atbildēja: „Saki, Mācītāj!” „Kādam naudas aizdevējam bija divi parādnieki. Viens bija parādā pieci simti denāriju, otrs – piecdesmit. Tā kā tiem nebija ko atdot, viņš abiem atlaida parādu. Kurš tad no tiem vairāk viņu mīlēs?”

Atbildot Sīmanis sacīja: „Man šķiet, ka tas, kuram viņš vairāk atlaida.” Un Jēzus viņam teica: „Tu pareizi spriedi.”

Un, pagriezies pret sievieti, Viņš sacīja Sīmanim: „Vai tu redzi šo sievieti? Es iegāju tavā namā, un tu nepasniedzi ūdeni manām kājām, bet viņa ar savām asarām slacīja manas kājas un nosusināja tās ar saviem matiem. Tu nedevi man skūpstu, bet viņa, kopš esmu ienācis, nav mitējusies skūpstīt manas kājas. Tu neiesvaidīji ar eļļu manu galvu, bet viņa ar smaržīgu eļļu svaidīja manas kājas. Tāpēc es tev saku: viņas daudzie grēki ir atlaisti, jo viņa daudz ir mīlējusi. Bet, kam mazāk tiek atlaists, tas mazāk arī mīl.”

Tad Viņš sacīja sievietei: „Tavi grēki ir atlaisti!” Bet tie, kas kopā ar Viņu bija pie galda, sāka pie sevis runāt: „Kas tad šis ir, ka pat grēkus piedod?” Bet Viņš sacīja sievietei: „Tevi izglāba tava ticība. Ej mierā!”

Līdzība par žēlsirdīgo samarieti

Lk 10, 25 – 37

Tajā laikā kāds Likuma zinātājs, gribēdams Jēzu pārbaudīt, piecēlās un sacīja: „Mācītāj, kas man jādara, lai es iemantotu mūžīgo dzīvi?”

Jēzus viņam atbildēja: „Kas ir rakstīts Likumā? Kā tu lasi?”

Un viņš atbildot sacīja: „Tev būs mīlēt Kungu, savu Dievu, no visas savas sirds, ar visu savu dvēseli un ar visiem saviem spēkiem, un ar visu savu prātu, un savu tuvāko kā sevi pašu.”

Tad Jēzus viņam sacīja: „Tu pareizi atbildēji. Dari tā, un tu dzīvosi.”

Bet viņš, gribēdams sevi attaisnot, jautāja Jēzum: „Kas tad ir mans tuvākais?”

Jēzus uz to atbildot, sacīja: „Kāds cilvēks gāja no Jeruzalemes uz Jērihu un krita laupītāju rokās. Tie viņu ne tikai aplaupīja, bet arī ievainoja un, pametuši pusdzīvu, aizgāja. Pa to pašu ceļu gadījās iet priesterim. Tas viņu redzēja, bet pagāja garām. Tāpat arī levīts, būdams tās vietas tuvumā un to redzēdams, aizgāja garām.

Bet kāds samarietis, atrazdamies ceļā, gāja viņam garām un, viņu ieraudzījis, iežēlojās, piegāja klāt, pārsēja viņa brūces, ieliedams tajās eļļu un vīnu. Tad, uzcēlis viņu uz sava jājamlopa, aizveda uz mājvietu un viņu apkopa. Nākamajā dienā viņš izņēma divus denārijus un deva mājvietas saimniekam, sacīdams: „Apkop viņu un, ja būs vēl ko izdevis, es, atpakaļ iedams, tev to atdošu.”

Kurš no šiem trijiem tev liekas tuvākais tam, kurš bija kritis laupītāju rokās?”

Viņš atbildēja: „Tas, kurš parādīja viņam žēlsirdību.”

Tad Jēzus sacīja: „Ej un dari tu tāpat!”

Līdzība par grēcinieka atgriešanos

Lk 15, 1 – 10

Tajā laikā pie Jēzus nāca visi muitnieki un farizeji Viņā klausīties. Bet farizeji un Rakstu zinātāji kurnēja, sacīdami: „Šis pieņem grēciniekus un ēd kopā ar viņiem.”

Tad Viņš pastāstīja viņiem šo līdzību, sacīdams: „Kurš no jums, kuram ir simts aitas, bet viena no tām pazudusi, neatstās deviņdesmit deviņas tuksnesī un neies pēc tās, kura ir pazudusi, kamēr to atradīs? Atradis viņš to ar prieku ceļ sev uz pleciem un, pārnācis mājās, sasauc savus draugus un kaimiņus, viņiem sacīdams: „Priecājieties kopā ar mani, jo es atradu savu aitu, kas bija pazudusi!”

Es jums saku: Tāpat arī debesīs būs lielāks prieks par vienu grēcinieku, kurš atgriežas, nekā par deviņdesmit deviņiem taisnīgajiem, kuriem atgriešanās nav vajadzīga.

Vai atkal: Kura gan sieviete, kurai ir desmit drahmas, pazaudējusi vienu drahmu, neaizdedz sveci, neizslauka māju un rūpīgi nemeklē, līdz atrod? Un, to atradusi, viņa sasauc draudzenes un kaimiņienes, sacīdama: „Priecājieties kopā ar mani, jo es atradu drahmu, kuru biju pazaudējusi.” Tāpat es jums saku: Dieva eņģeļiem ir prieks par vienu grēcinieku, kas atgriežas.”

Līdzība par žēlsirdīgo tēvu

Lk 15, 11 – 32

Un tad Viņš sacīja: „Kādam cilvēkam bija divi dēli. Un jaunākais no viņiem sacīja tēvam: „Tēvs, dod man to mantas daļu, kas man pienākas”. Un viņš sadalīja viņiem mantu. Pēc dažām dienām jaunākais dēls, visu saņēmis, aizceļoja uz tālām zemēm un tur izšķērdēja savu mantu, izlaidīgi dzīvodams.

Bet, kad viņš visu bija iztērējis, tajā zemē izcēlās liels bads un viņš sāka ciest trūkumu. Viņš aizgāja un apmetās pie kāda šīs zemes iedzīvotāja, un tas viņu sūtīja savā tīrumā ganīt cūkas. Un viņš ilgojās remdēt izsalkumu ar pākšaugiem, ko ēda cūkas, bet neviens viņam tos nedeва.

Tad apdomājies viņš sacīja: „Cik daudziem mana tēva algādžiem ir maizes papildnam, bet es te mirstu badā! Es celšos, iešu pie sava tēva un viņam sacīšu: „Tēvs, es sagrēkoju pret debesīm un pret tevi un vairāk neesmu cienīgs saukties par tavu dēlu. Pieņem mani kā vienu no saviem algādžiem.” Un piecēlies viņš gāja pie sava tēva.

Bet, kad viņš vēl bija tālu, viņu ieraudzīja viņa tēvs un iežēlojās un, izsteidzies priekšā, krita viņam ap kaklu un viņu noskūpstīja. Bet dēls viņam sacīja: „Tēvs, es sagrēkoju pret debesīm un pret tevi. Es vairāk neesmu cienīgs saukties par tavu dēlu.”

Bet tēvs sacīja saviem kalpiem: „Steigšus atnesiet vislabākās drēbes un apģērbiet viņu, uzvelciet viņam rokā gredzenu un kājās sandales. Atvediet nobarotu teļu un nokaujiet, un mēs ēdīsim un priecāsimies, jo mans dēls bija pazudis un ir atradies.” Un viņi sāka līksmoties.

Bet viņa vecākais dēls bija tīrumā. Un, iedams atpakaļ un tuvodamies mājām, viņš izdzirda mūziku un dejas troksni. Pasaucis vienu no kalpiem, viņš jautāja, kas tas varētu būt. Tas viņam sacīja: „Ir pārnācis tavš brālis, un tavš tēvs nokāva barotu teļu, tādēļ ka viņu veselu atguvis.”

Bet viņš sadusmojās un negribēja iet iekšā. Tad viņa tēvs, izgājis ārā, sāka viņu lūgt. Bet tas atbildot sacīja tēvam: „Redzi, tik gadus es tev kalpoju un nekad neesmu pārkāpis tavu pavēli. Bet tu nekad man neiedevi ne kazlēnu, lai es varētu papriecāties ar saviem draugiem. Un kad ir pārnācis šis tavš dēls, kas tavu mantu ir izšķīdis ar netiklēm, tu viņa dēļ liki nokaut barotu teļu.”

Bet viņš tam atbildēja: „Dēls, tu vienmēr esi pie manis, un viss manējais ir arī tavš. Bet vajadzēja dzīrot un priecāties, jo šis tavš brālis bija miris un ir atkal dzīvs, bija pazudis un ir atradies.” ”

Līdzība par Lāzaru un bagātnieku

Lk 16, 19 – 31

Tajā laikā Jēzus sacīja farizejiem:

„Bija kāds bagāts cilvēks, kas ģērbās purpurā un smalkos audumos un ik dienas lepni dzīvoja. Bet pie viņa durvīm gulēja kāds nabags, vārdā Lāzars. Viņš bija pārklāts vātīm un ilgojās remdēt izsalkumu ar to, kas nokrita no bagātnieka galda. Bet suni nāca un laizīja viņa augoņus.

Un notika tā, ka nabags nomira, un eņģeļi viņu aiznesa Ābrahama klēpī. Un nomira arī bagātnieks un tika apbedīts.

Un ellē viņš, ciezdams mokas, pacēla savas acis un no tālienes ieraudzīja Ābrahamu un Lāzaru viņa klēpī. Un viņš saukdams sacīja: „Tēvs Ābraham, apžēlojies par mani un sūti Lāzaru, lai viņš iemērc sava pirksta galu ūdenī un atvēsina manu mēli, jo es ciešu šajās liesmās.”

Bet Ābrahams atbildēja: „Atminies, dēls, ka tu savus labumus saņēmi savā dzīvē, bet Lāzars turpretī ļaunu. Un tagad viņš šeit tiek iepriecināts, bet tu ciet mokas. Un klāt pie tā visa starp mums un jums atrodas liels bezdibenis, lai tie, kas no šejienes gribētu aiziet pie jums, to nevarētu, nedz arī no turienes kas spētu atnākt pie mums.”

Bet viņš sacīja: „Tad es lūdzu tevi, tēvs, ka tu viņu aizsūtītu uz mana tēva namu – man taču ir pieci brāļi – lai viņš brīdina viņus, ka arī viņi nenonāktu šajā moku vietā.”

Bet Ābrahams atbildēja: „Viņiem ir Mozus un pravieši. Lai klausu tos!” Bet viņš sacīja: „Nē, tēvs Ābraham! Bet, ja kāds no mirušajiem aizietu pie viņiem, tad gan viņi atgrieztos.” Bet Ābrahams viņam sacīja: „Ja viņi neklausu Mozu un praviešus, tad viņi neticēs, pat ja kāds no miroņiem augšāmceltos.” ”

Līdzība par tiesnesi un atraitni

Lk 18, 1 – 8

Tajā laikā Jēzus pastāstīja saviem mācekļiem līdzību, ka vajag vienmēr lūgties un nepagurt, sacīdams: “Kādā pilsētā dzīvoja kāds tiesnesis, kas nebijās Dieva un nerēķinājās ar cilvēkiem.

Bet šajā pilsētā bija atraitne, kas atnāca pie viņa, sacīdama: „Aizstāvi mani mana pretinieka priekšā.” Viņš ilgu laiku negribēja, bet pēc tam pats sevī sacīja: „Kaut arī es nebīstos Dieva un nerēķinos ar cilvēkiem, tomēr, tā kā man šī atraitne ir uzbāzīga, es viņu aizstāvēšu, lai viņa, beigās atnākusi, nesāktu mani sist.

Un Kungs sacīja: “Teklausies, ko nekrietnais tiesnesis saka. Bet Dievs? Vai Viņš neaizstāvēs savus izvēlētos, kas dienu un nakti sauc uz viņu, un vai ar viņiem vilcināsies? Es jums saku: Viņš ātri ņems viņus savā aizstāvībā. Bet, ko domā, vai Cilvēka Dēls atnācis atradīs ticību virs zemes?”

Līdzība par muitnieku un farizeju

Lk 18, 9 – 14

Tajā laikā dažiem, kas sevi uzskatīja par taisnīgiem un nievāja citus, Jēzus pastāstīja šo līdzību: Divi cilvēki iegāja svētnīcā lūgties. Viens bija farizejs un otrs – muitnieks. Farizejs nostājās un pie sevis lūdzās tā: „Dievs, es tev pateicos, ka neesmu tāds kā citi cilvēki – laupītāji, krāpnieki, laulības pārkāpēji vai arī kā šis muitnieks. Es gavēju divas reizes nedēļā, dodu desmito daļu no visa, kas man ir.”

Bet muitnieks, iztālēm stāvēdams, neuzdrošinājās ne acis pacelt uz debesīm, bet sita sev krūtīs, sacīdams: „Dievs, esi žēlīgs man, grēciniekam!”

Es jums saku: Šis aizgāja uz mājām attaisnots, bet otrs nē, jo ikviens, kas sevi paaugstina, tiks pazemināts, bet kas sevi pazemina, tiks paaugstināts.

CONFERENTIA EPISCOPALIS LETTONIAE

Adrese: M. Pils iela 2a, Rīga, LV-1050, LETTONIA.
Tālr. +371 67220775, fakss +371 67820274, e-pasts: conf.epp.lettoniae@inbox.lv

Nr. 42

2015. gada 26.novembrī

DEKRĒTS par Žēlsirdības gada svinēšanu Latvijas diecēzēs

Saskaņā ar Svētā tēva Franciska gribu laikposms no Vissvētākās Jaunavas Marijas Bezvainīgās Ieņemšanas svinībām 2015.gada 8.decembrī, - piecdesmitajā gadadienā, kopš noslēdzās Vatikāna II vispārējais koncils - līdz Jezus Kristus, Vispasaules Karaļa, svinībām 2016.gada 20.novembrī visā Baznīcā, gan Romā, gan atsevišķās diecēzēs, ir pasludināts par Dieva žēlsirdības gadu ar moto *Žēlsirdīgi kā Tēvs* (sal. Lk 6,36).

Vieni no Žēlsirdības gada garīgajiem augļiem ir atlaidas, kur atklājas Dieva Tēva žēlsirdība.

1. **Pilnas atlaidas** no laicīgā soda par grēkiem sev vai mirušajiem visu Jubilejas gadu ik dienas (tikai reizi dienā) var saņemt ticīgie, kuri dievbijības garā kā svēceļnieki par zīmi dziļai vēlmei patiesi atgriezties apmeklēs sv. Pētera, sv. Jāņa Laterāna, Marijas Madžori, sv. Pāvila aiz mūriem **bazilikas Romā** un izpildīs šādus nosacījumus:
 - 1) Atjaunos svētdarošās žēlastības stāvokli sakramentālā grēksūdzē un būs brīvi no vismazākā grēka.
 - 2) Dievbijīgi piedalīsies sv. Misē un pieņems sv. Komūniju.
 - 3) Lūgsies Svētā tēva nodomā.
 - 4) Noskaidros lūgšanas „Tēvs mūsu” un „Es ticu”.
 - 5) Veiks īsu svētceļojumu pie Svētajām durvīm par zīmi dziļai vēlmei patiesi atgriezties.
 - 6) Šim dievbijības izpausmēm cieši jāsaistās ar pārdomām par Dieva žēlsirdību.
2. Saskaņā ar Svētā tēva Franciska ieteikumiem no 01.09.2015., **Latvijas Bīskapu konference nosaka, ka Žēlsirdības gada durvis Latvijas diecēzēs tiks atvērtas 2015.gada 13.decembrī, Adventa III svētdienā, un Latvijas diecēzēs pilnas atlaidas** no laicīgā soda par grēkiem sev vai mirušajiem var saņemt (tikai reizi dienā):
 - 1) **visu gadu sekojošās baznīcās:**
 - Rīgas arhīdiecēzē:
 - Rīgas sv. Jēkaba katedrālē plkst. 11.00,
 - Rīgas sv. Franciska baznīcā,
 - Ogres sv. Meinarda baznīcā,
 - Madonas Kristus-Karaļa baznīcā,
 - Valmieras V.J.Marijas Debesīs uzņemšanas baznīcā.

LATVIJAS BĪSKAPU DEKRĒTS

Rezeknes – Aglonas diecēzē:

Rēzeknes Jēzus Sirds katedrālē,
Aglonas Dievmātes sanktuārija,
Daugavpils sv. Pētera Ķēdēs baznīcā,
Ludzas Jaunavas Marijas Debesis Uzņemšanas baznīcā,
Livānu sv. Ercenģeļa Miķeļa baznīcā,
Preiļu Jaunavas Marijas Debesis Uzņemšanas baznīcā,
Varakļānu Jaunavas Marijas Debesis Uzņemšanas baznīcā,
Dagdas Visvētās Trisvienības baznīcā,
Nautrēnu Jaunavas Marijas Bezvainīgās Ieņemšanas baznīcā,
Krustpils Visvētās Trisvienības baznīcā,
Viļakas Vissv. Jēzus Sirds baznīcā,
Krāslavas sv. Ludviga baznīcā,
Balvu Visvētās Trisvienības baznīcā,
Viļānu svētā ercenģeļa Miķeļa baznīcā,
Malnavas svētā Rožukroņa Karalienes baznīcā,
Sarkāņu J.Marijas Bezvainīgās Ieņemšanas baznīcā.

Jelgavas diecēzē:

Jelgavas V.J.Marijas Bezvainīgās Ieņemšanas katedrālē plkst. 11.00,
Skaistkalnes sanktuārijā plkst. 11.00,
Jekabpils V.J.Marijas dzimšanas baznīcā,
Grīvas svētās Jaunavas Marijas baznīcā.

Liepājas diecēzē:

Liepājas sv. Jāzepa katedrālē plkst. 11.00,
Saldus sv. Pētera un Pāvila baznīcā plkst. 11.00,
Talsu V.J.Marijas baznīcā plkst. 11.00,
Alsungas sv. Miķeļa baznīcā plkst. 11.00.

- 2) Pilnu atlaidu iegūšanai izpildot **Baznīcas sekojošas prasības:**
 - a) Veiks svētceļojumu pie Svētajām durvim, kas atvērtas katrā katedrālē un diecēzes bīskapa noteiktās baznīcās par zīmi dziļai vēlmei patiesi atgriezties.
 - b) Atjaunos svētdarošās žēlastības stāvokli sakramentālā grēksūdzē un būs brīvi no vismazākā grēka.
 - c) Dievbijīgi piedalīsies sv. Misē un pieņems sv. Komūniju.
 - d) Lūgsies Svētā Tēva nodomā.
 - e) Dievbijīgi noskaitīs lūgšanas „Tēvs mūsu” un „Es ticu”.
 - f) Šim dievbijības izpaušmēm cieši jāsaistās ar pārdomām par Dieva žēlsirdību.
- 3) **Slimi, veci, vientuļi, kuri nespēj iziet no mājām**, ticībā pārdzīvojot savas ciešanas, pieņemot sv. Komūniju vai piedaloties sv. Misē un kopīgā lūgšanā, arī ar plašsaziņas līdzekļu starpniecību, varēs saņemt Jubilejas gada atlaidas.
- 4) **Ieslodzītie**, izpildot parastos atlaidu nosacījumus, varēs saņemt pilnas atlaidas cietumu kapelās. Bet, ja viņi izies pa cietuma kameras durvim, vērsot domas un lūgšanu uz debesu Tēvu, lai ik reiz šis žests viņiem nozīmē iziešanu pa Svētajām durvim.
- 5) Ik reiz, kad ticīgais veiks **vienu vai dažus no žēlsirdības darbiem tuvākā miesai vai dvēselei**, viņam ir iespēja saņemt Jubilejas pilnas

LATVIJAS BĪSKAPU DEKRĒTS

atlaidas, kas būs auglis pašam notikumam, kas svinēts un pārdzīvots ticībā, cerībā un mīlestībā.

“Žēlsirdības darbi ir aiz mīlestības veiktie darbi, ar kuriem mēs palīdzam savam tuvākajam viņa miesas un gara vajadzībās. Mācīt, dot padomu, mierināt, uzmundrināt, kā arī piedot un pacietīgi panest – tas nozīmē veikt garīgās žēlsirdības darbus. Žēlsirdības darbi, kas tiek veikti rūpēs par līdzcilvēka fiziskajām vajadzībām, ir, piemēram, izsalkušo paēdināšana, bezpajumtnieku uzņemšana, skrandaino apģērbšana, slimo un cietumnieku apmeklēšana, mirušo apbedīšana. Šo žēlsirdības izpausmju vidū dāvanu došana nabagiem ir viena no galvenajām tuvāk mīlestības liecībām: tas ir arī Dievam patikams taisnības darbs” (KBK, 2447).

Vēlot Žēlsirdības jubilejas gadā Latvijas priesteriem
un ticīgajiem bagātīgas Dieva žēlastības,

Zbigņevs Stankevičs
Rīgas arhibīskaps-metropolīts

Jānis Bulis
Rēzeknes - Aglonas diecēzes bīskaps

Edvards Pavlovskis
Jelgavas diecēzes bīskaps

Viktors Stulpins
Liepājas diecēzes bīskaps

Žēlsirdības gada himna

Teksts Eugenio Costa

Mūzika Paul Inwood

Antifona

Mi-se-ri-cor-des si-cut Pa-ter! Mi-se-ri-cor-des si-cut Pa-ter!

SOPRANO
ALTO

Mi - se - ri - cor - des si - cut Pa - ter! Mi - se - ri - cor - des si - cut Pa - ter!

TENOR
BASS

Mi - se - ri - cor - des si - cut Pa - ter! Mi - se - ri - cor - des si - cut Pa - ter!

Antifona

Organ

5

1. Pateiksimies Tēvam, jo Viņš ir labs,
2. Pateiksimies Dēlam - tautu Gaismai, in ae - ter - num mi-se-ri - cor-di - a e - ius.
3. Lūgsim no Svētā Gara septiņas svētās dāvanas,
4. Lūgsim mieru no Dieva, kas ir katra miera avots,

9

1. Viņš ir radījis pasauli ar gudrību,
 2. Viņš mūs ir mīlējis ar miesas sirdi, in ae - ter - num mi-se-ri - cor-di - a e - ius.
 3. Katra labuma avota un vismaīgā atvieg - lojuma,
 4. Zeme gaida Valstības Labo Vēsti,

13

1. Viņš vada savu tautu zemes virsū,
 2. No Viņa saņēmuši, Viņam arī sniegsim, in ae - ter - num mi-se-ri - cor-di - a e - ius.
 3. Viņa mierināti, mierināsim citus,
 4. Prieks un piedošana pazemīgo sirdis,

17

1. Viņš piedod un uzņem savus bērņus,
 2. Atvērsim sirdis tiem, kas alkst un slāpst, in ae - ter - num mi-se-ri - cor-di - a e - ius. Antifona
 3. Mīlestība cēr un panes visu, Antifona
 4. Debesis un zeme tiks atjau - notas, Antifona

21 Coda *mf* Pa -

Mi-se-ri-cor - des, mi-se-ri - cor - des, mi-se-ri-cor - des si - cut Pa - ter!

mf mi-se-ri - cor - des, -
mi-se-ri - cor -

25 *ter!* Mi-se-ri - cor - des, mi-se-ri - cor-des si - cut *mp*

Mi-se-ri-cor - des, mi-se-ri-cor - des si - cut Pa-ter! si - cut Pa-ter!

f mi-se-ri-cor - des, *f* mi-se-ri-cor - des si - cut Pa-ter! si - cut Pa-ter!

des, *f* mi-se-ri - cor - des, mi-se-ri - cor - des Pa-ter! si - cut Pa-ter!

30 *meno mosso* *f* si - cut *ff* Pa - ter!

Mi-se-ri-cor-des, mi-se-ri-cor-des si - cut Pa - ter!

Mi-se-ri-cor-des, mi-se-ri-cor-des si - cut Pa - ter!

mf *cresc.* *f* *ff*
Mi-se-ri-cor- des si - cut Pa - ter!

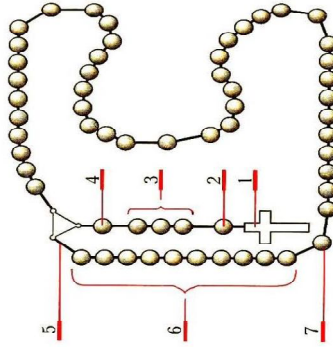
The image shows a musical score for a vocal piece. It consists of three systems of music, each with a vocal line and a piano accompaniment line. The key signature is three flats (B-flat, E-flat, A-flat) and the time signature is 3/8. The first system (measures 21-24) is marked 'Coda' and 'mf'. The second system (measures 25-29) includes dynamics 'f' and 'mp'. The third system (measures 30-33) includes 'meno mosso', 'f', and 'ff'. The lyrics are 'Mi-se-ri-cor-des, mi-se-ri-cor-des, mi-se-ri-cor-des si-cut Pa-ter! si-cut Pa-ter! si-cut Pa-ter! si-cut Pa-ter!'. There are some corrections in the lyrics, such as 'des, -' and 'des, -' in the first system, and 'des, -' in the second system.

Tulkojums:
Misericordes sicut Pater! - Žēlsirdīgi kā Tēvs!
In aeternum misericordia eius. - Viņa žēlsirdība
pastāv mūžam.

**„Tu pazīsti
visu manas žēlsirdības dziļumu,
tādēļ smel no tā sev,
bet jo īpaši nabaga
grēciniekiem.
Drīzāk debesis un zeme
pārvērstos nebūībā,
nekā dvēsele, kas uzticas,
nesapņemtū Manu žēlsirdību.”**

*Jēzus vārdi no atklāsmes
sv. Faustīnai Koveļskai*

Dieva žēlsirdības kronītis

1. Apzīmē sevi ar krusta zīmi
2. Tēvs mīsti... – 1 reizi
3. Esi sveicināta, Marija... – 1 reizi
4. Es Tīcu... – 1 reizi
5. Mīžīgais Tēvs... – 1 reizi
6. Jēzus spāpīgo cietāmu dēļ – 10 reizes
7. Mīžīgais Tēvs... – 1 reizi

Tālāk turpina skatīt kronīti uz visām rožūkroņa zīlītēm.

Sākumā:
Tēvs mīsti..., Esi sveicināta, Marija..., Es tīcu...

Uz rožūkroņa helajām zīlītēm (1 reizi):

V.: Mīžīgais Tēvs,
es upurēju Tev
Tava mīļā Dēla,
mūsu Kunga Jēzus Kristus,
Miesu un Asinis,
Dvēseli un Dievišķību.

R.: Kā pārlūgumu
par mūsu un visas pasaules grēkiem.

Uz rožūkroņa mazajām zīlītēm (10 reizes):

V.: Jēzus spāpīgo cietāmu dēļ

R.: Esi žēlsirdīgs mums un visai pasaulei!

Noslēgumā (3 reizes):

Svētais Dievs, svētais, vareņais Dievs,
svētais mīžīgais Dievs,

apžēlojies par mums un par visu pasauli!

(3 reizes):

Jēzu, es uztīcos Tev!

SATURA RĀDĪTĀJS

Pāvesta Franciska bulla <i>Misericordiae Vultus</i>	7
Vietējo Baznīcu Žēlsirdības durvju atvēršanas rituāls	31
Ievadrituāli.....	36
Rituāla noslēgumā	46
Jubilejas atklāšana diecēzes bīskapa noteiktā baznīcā vai sanktuārijā	47
Ārkārtējās jubilejas noslēguma svinības vietējā Baznīcā	49
Ievadrituāli.....	50
Rituāla noslēgumā	52
Žēlsirdības jubilejas gada lūgšana	54
Līdzības par Dieva žēlsirdību	56
Latvijas bīskapu dekrēts par Žēlsirdības gada svinēšanu Latvijas diecēzēs	63
Svētā žēlsirdības gada himna	66
Dieva žēlsirdības kronītis	69
Satura rādītājs	71

Kopējā tirāža - 3000

Iespiests
SIA "Latgales druka"
Baznīcas ielā 28, Rēzeknē.